

RETTEEN I AALBORG DOM

afsagt den 18. januar 2021

Sag BS- /2017

A

(advokat Jens Dynesen)

og

B

(advokat Jens Dynesen)

mod

C

(advokat Jørgen U. Grønborg)

og

Sag BS-1761/2016

C

(advokat Jørgen U. Grønborg)

mod

A

(advokat Jens Dynesen)

og

B

(advokat Jens Dynesen)

Denne dom er afsagt af dommerne Mette Søndergaard (retsformand), Lars Krunderup og Katrine Waagepetersen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne dom angår to sager, BS- /16 og BS- /2017, der efter retsplejelovens § 254 er hovedforhandlet sammen. D døde den 21. oktober 2016.

Sagen BS- /16, der er anlagt af C den 16. december 2016, angår spørgsmålet om, hvorvidt hun gyldigt er indsat som begunstiget til 50 % af udbetalingen fra afdødes to nærmere angivne ratepensionskonti.

BS- /2017, der er anlagt af afdødes døtre, A og B, den 31. marts 2017, drejer sig blandt andet om, hvorvidt et notartestamente af 4. december 2013 og en ægtepagtstilførsel af 20. december 2013 (tinglyst den 2. januar 2014) er gyldigt oprettet af C og afdøde. C var gift med afdøde, mens A og B er døtre af ham. Sagens parter vil i det følgende ofte blive benævnt henholdsvis "ægtefællen" og "døtrene".

C har i BS- -2016 påstået de sagsøgte tilpligtet at anerkende, at sagsøger er begunstiget til 50% af ratepensionsdepot i Nordjyske Bank depotnummer og ratepensionskonto i Nordjyske Bank kontonummer.

A og B har heroverfor påstået frifindelse og har over for C nedlagt følgende selvstændige påstand:

at sagsøger C tilpligtes at anerkende, at begunstigelsesbestemmelsen i pensionsopsparingen i Nørresundby Bank (nu Nordjysk Bank A/S), underskrevet af D den 4. december 2014 er ugyldig, samt at anerkende at begunstigelsesklausulen udformet på Nørresundby Banks papir og underskrevet af D den 4. februar 2014, sagens bilag 1, er ugyldig og at anerkende at begunstigelsesklausulen udformet på Nørresundby Banks papir, underskrevet af D den 3. december 2014, sagens bilag 2, er ugyldige, og at ratepensionsdepot nr. og depot nr. udbetales til de sagsøgte B og A med 50% af depoterne til hver.

Over for den selvstændige påstand har C påstået frifindelse.

A og B har i BS- /2017 – efter deres endelige påstand - nedlagt følgende påstande:

1. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at det gensidige notartestamente oprettet og underskrevet af sagsøgte og **D**, dateret den 4. december 2013, er ugyldigt.

2. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at det af sagsøgte oprettede og underskrevne arveafkald, dateret den 2. november 2009, om afkald på arv efter **D** er gyldig samt at anerkende at tilbagekaldelsen af det af sagsøgte oprettede og underskrevne arveafkald på arv efter **D** i det gensidige testamente, oprettet og underskrevet af sagsøgte og **D** den 4. december 2013, er ugyldigt.

3. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at tillæg til ægtepagt mellem **D** og sagsøgte, underskrevet den 20. december 2013 og tinglyst den 2. januar 2014 om ophævelse af særejet mellem parterne er ugyldigt, samt at ægtepagten mellem sagsøgte og **D**, underskrevet den 2. november 2009 om særeje mellem ægtefællerne er gyldigt.

4. Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at gaveægtepagt mellem **D** og sagsøgte, hvorefter **D** overdrog ejendommen matr.nr. **C**, beliggende **C** med overtagelsesdag den 1. april 2015, underskrevet den 16. april 2015 og tinglyst den 20. april 2015, er ugyldig.

5. Sagsøgte tilpligtes at anerkende at tilbageskøde ejendommen matr.nr. **C**, beliggende **C** til dødsboet efter **D** v/bobestyrer advokat Lars Grøngaard, Aarhus.

For det tilfælde, at retten ikke giver døtrene medhold i, at tillægget til ægtepagten mellem **D** og **C**, underskrevet den 20. december 2013 og tinglyst den 2. januar 2014 er ugyldig, nedlægges følgende påstand:

6. **C** tilpligtes at anerkende at skulle tilbagebetale 2.759.060 kr. til boet efter **D** v/ bobestyrer advokat Lars Grøngaard, Aarhus.

Heroverfor har **C** nedlagt følgende påstande:

1. **A** og **B** tilpligtes at anerkende, at notartestamentet oprettet af **C** og hendes ægtefælle **D** den 04.12.2013 er gyldigt.

2. Sagsøgerne tilpligtes at anerkende, at arveafkaldserklæringen underskrevet

af **C** den 02.11.2009 er tilbagekaldt ved oprettelsen af gensidigt testamente mellem hende og **D** den 04.12.2013.

3. **A** og **B** tilpligtes at anerkende, at tillæg til ægtepagt oprettet 20.12.2013 og tinglyst 02.01.2014 er gyldigt.

4. **A** og **B** tilpligtes at anerkende, at gaveægtepagt mellem **C** og **D**, hvorved **D** overdrog ejendommen, oprettet 13.04.2015 og tinglyst 20.04.2015, er gyldig.

5. Over for påstand 5 (tilbageskødning af ejendommen) påstås frifindelse.

6. Overfor påstand 6 (betaling af 2.759.060 kr. til boet efter **D**) påstås om frifindelse.

C har fri proces under begge sager.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 3. Dommen indeholder således udover de afgivne forklaringer alene en forkortet sagsfremstilling.

Oplysningerne i sagen

D afgik ved døden den 21. oktober 2016. Han havde mødt **C** i 2006, hvor de var blevet kærestes og senere samlevende. De blev gift i 2009. Få dage inden brylluppet oprettede de den 2. november 2009 særeje-ægtepagt og meddelte gensidigt skriftligt afkald på al arv, og alt hvad der måtte tilfalde den pågældende som begunstiget i livs- eller ulykkesforsikringer samt kapital- eller ratepensionskonti. Særejeægtepagten blev tinglyst den 4. november 2009.

Den 12. september 2012 blev **D** ramt af en blodprop i hjernen (apopleksi). Den 24. september 2012 underskrev han på Sygehus en pårørendefuldmagt udfærdiget af advokat **E**. Ved underskrivelsen blev døtrene blandt andet meddelt fuldmagt til at træffe "alle beslutninger vedrørende mine økonomiske forhold og formue...".

Den 5. august 2013 sendte **C** en mail til **E**.

"...

E det falder mig meget svært at kontakte dig, både nu og de forgående gange. Men tro mig. **E** de er en meget svær situation for **D** og jeg, der er ingen af os der bare kan være rolig.

D bebrejder sig selv så meget så meget, at han ikke har fået tingende lavet medens tid var. Han føler en uendelig afmagt at der ikke er nogen der vil tage sig af det.

Tilbage til Februar mdr var B og F på besøg, der nærmest tiggede og bad han B om at love, at jeg kunne blive i huset, når han ikke var mere, men B henviste til at det måtte han tale med dig om.

Det var D ide at G skulle komme og være tilstede ved vores møde i . D har altid syntes at hun kunne ordne problemer, og har en vis for for autoritet.

D burde have fået det lavet da han var frisk, men tiden løb vist fra ham, eller også var han meget bange for at komme i klemme ved døtrene tror jeg.

Da D og jeg flyttede samme, kunne jeg kun bevise for ham at mine følelser var sande hvis jeg kom til .

Jeg syntes sev jeg boede i et dejlig og billigt hus, var derfor bange for hvis det ikke gik. Men dengang sagde han at han ville købe et til svarende bolig som jeg kunne bo til leje lige så billigt. Så derfor tog jeg beslutningen om at flytte derned.

Ligeledes solgte jeg stort set alle mine møbler for at tilpasse mig

D , han og du gjorde så meget for mig med alt det omkring hus, og som jer er jer dybt taknemlig for.

Så blev vi gift og af stor kærlighed til hinanden, der fraskrev jeg alt... for at bevise at det var af kærlighed.

Så fandt vi sommerhuset i som betyder meget for os begge, og måske mest for mig mig, og D gav vist en overpris for huset. Men bare for at glæde mig:) Det blev renoveret fint, og vi glæde os meget til vi skulle flytte dertil, og nyde det sammen , det var vores fremtids drøm.

Og så var det der jeg skulle kunne bo engang når D ikke var mere. Han fik sat pansser glas i alle vinduer, og en jern dør ind til soveværelset, så jeg kunne føle mig tryk der, når jeg blev alene.

Jeg tror alle ved at det var D 's ønske. både B og A og du E .

D sagde altid at jeg ikke skulle bekymmer mig. hvis der skete ham noget, så skulle jeg bare henvende mig til dig, du kendte hans tanker og ønsker. og ligeledes var det dig der tog dig af alt det omkring hans aktiver og økonomi..

E det har været et et svært år med alt omkring D hans sygdom og alt omkring døtrene ... Når man elsker et menneske, bliver man også umådelig bange for at miste kærligheden , den gode ven og den man fortæller sine bekymringer sin glæder, den man kan le sammen med .

Men der følger også noget andet med, og det er ensomheden, når den anden får en livstruende sygdom. Bekendte og venner begynde at falde fra

Men heldigvis har jeg stadig nogle venner, og en famillie, der ikke stille nogle krav til at D ikke må være tilstede når de er på besøg, de tager D som han er og viser os begge omsorg og intresse, også selvom D måske kræve meget opmærksomhed af mig , nogle gang for jeg kun næsten sagt goddag og farvel til dem, de viser en stor rumlighed over for os begge .

Det er måske dette B og A kunne bruge, jeg mener rumelighed og forståelse for os begge De skaber en stor konflikt for D når de kræver at jeg ikke må være der når de ville komme og besøge ham i vores hjem, Han har brug for min hjælp med toilet besøg og meget andet ... Og så er det da også lidt mangle på respekt overfor ham og hans valg af mig, som han har valg at dele sit liv med.

Det er måske også derfor det er så vigtigt for ham at få tingende bragt i orden.

...

Hvis D havde vist hvor svært det blev, er jeg meget sikker på han havde haft det bragt i orden, men han har sikker ikke kunne finde en model hvor der ikke var nogen der blev utilfredse, jeg ved det ikke.

Men E prøv og hjælp ham med det

Idag og dagen forinden han blev indlagt , siger han til mig at han nok skal holde ved, til der er fundet en løsning. det gør meget ondt at høre ham sige det, jeg tror D og jeg kan få nogle år sammen endnu hvis der kommer ro på. Så han ikke bruger så mange resurser

på at tænke på det. og kan komme til at sov godt igen

Jeg syntes **D** og jeg har fortjent noget mere tryghed i vores liv, vi skal leve med sygdommen, men hvor ville det være dejlig at problemerne blev løst, og vi kunne lægge os til at sove uden alle de tanker.

og **D** kan tage herfra, forhåbeligt om lang tid, men i fred med sig selv.

..."

Den 24. august 2013 sendte advokat **E** en mail til henholdsvis **C**, **A** og **B**. I mailen, der har overskriften "diverse administration", omtales forskellige forhold om de faste overførsler til ægtefællernes "forbrugskonto". Mailen var vedlagt et udkast til testamente. Herom hedder det i mailen:

"...

4. **C** udtrykte samtidig forundring over, at jeg ikke var kommet videre med testamente (til **A** og **B** - jeg var for et par uger siden på besøg hos **D** og talte med **D** om testamente). På grundlag af disse drøftelser med **D** har jeg udfærdiget vedhæftede udkast til testamente, som er udfærdiget ud fra det, som **D** har tilkendegivet, at han ønsker. I forbindelse med min snak med **D** har jeg tilkendegivet, at jeg finder det rigtigst, at testamentet forelægges for **A** og **B** for at sikre deres opbakning. Det er selvsagt **D** som definitivt bestemmer, hvad der skal stå i testamentet, men oprettelse af testamente i **D**'s nuværende tilstand indebærer en anfægtelsesrisiko.

...

Ovenstående er ikke fordi jeg har en forventning om, at i afklarer disse punkter eller overhovedet diskuterer dem, når i mødes i dag, men blot for at sikre, at i har ens viden om de forhold, som jeg har været involveret i.

..."

Ifølge testamentsudkastet skulle **C** begunstiges med indbo, kontantbeløb (500.000 kr.) samt huset **D**, dog mod at der til dødsboet skulle udstedes uforrentede pantebreve på i alt 2 mio. kr. Udkastet var dateret 6. august 2013.

Herefter var der en mailkorrespondance om indholdet af testamentet m.v. mellem advokat **E** og advokat **H**, sidstnævnte på vegne af

C. Den 17. oktober 2013 sendte **E** til **H** (med kopi til **C**, **A** og **B**

) et nyt testamentsudkast og et udkast til deklaration om bopælsret. I

mailen anførte ϵ blandt andet:

"...

I fortsættelse af tidligere drøftelser skal jeg hermed vende tilbage mht testamente.

Jeg må jo konstatere, at den model vedrørende ejendommen

, som jeg havde opstillet ikke nyder den fornødne tilslutning fra nogen af de involverede.

På denne baggrund må jeg vende tilbage til det jeg tidligere har talt med D om. D har gentagne gange sagt, at han gerne ville give C en bopælsret i 10 år i huset på ϵ vej. Denne model stødte

ind i et skattemæssigt problem, idet C i givet fald vil blive beskattet af bopælsretten. Vi diskuterede derefter en model, hvor C testamentarisk skulle have et beløb på kr. 1.000.000,00 og således at hun herefter skal betale kr. 100.000,00 i leje i den 10-årige periode. Denne model vil ikke udløse beskatning for C , men D veg alligevel tilbage fra modellen fordi han ikke kunne sikre sig, at pengene over hele perioden er til rådighed til betaling af leje. I betragtning af D 's tilstand ser jeg som eneste mulighed, at jeg kraftigt opfordrer de involverede til at acceptere den model, som jeg senest har talt med D om inden han blev syg. Den bekymring, som D havde om modellen, må så løses ved, at C finder på en eller anden form for selvåndlæggelse. Jeg har udfærdiget revideret udkast til testamente ud fra dette synspunkt samt en deklaration om bopælsretten/lejeretten.

Jeg ved at C er fuldt bekendt med, hvilke effekter, som nu befinder sig i ϵ , men som D tidligere har givet udtryk for, at han ønsker, at B og A skal arve. Håber det er muligt at C kan udfærdige en oversigt over disse og denne kan forelægges for B og A , således at oversigten kan indsættes i testamentet, jf punkt 2 a. Jeg lægger stor vægt på at der ikke er uklarheder.

..."

Ifølge det nu foreliggende testamentsudkast dateret 17. oktober 2013 var kontantbeløbet, som C skulle arve forhøjet til 1.000.000 kr. og C skulle tillægges en 10-årig bopælsret på ejendommen Dunhammervej 10 mod betaling af 100.000 kr. pr. år.

Den 18. oktober 2013 skrev **H** til **E**, at han havde talt med **C** og at begge var tilfredse med, at der nu skete noget. Det anførtes at testamentet var ok, men at "om muligt kunne man måske give lidt mere end 1.000.000, så **C** : også kan klare den indvendige vedligeholdelse". På grund af sygdom udtrådte advokat **H**, og advokat **J** indtrådte i stedet som advokat for **C**. I mail af 13. november 2013 til advokat **E** fremkom **J** med forslag til nogle mindre ændringer i testamentsudkastet. Den 5. december 2013 fremsendte **E** et revideret udkast til testamente i overensstemmelse med **J**'s forslag. Det anførte testamente blev aldrig oprettet, idet der allerede den 3. december 2013 var rettet henvendelse til advokat **K** med henblik på oprettelse af testamente. Den 4. december 2013 underskrev **C** og **D** således på bopælen, et notartestamente, der var udfærdiget af advokat **K**. I notarens påtegning anføres det:

"Jeg bekræfter hermed, at **C** og **D** i dag på (bopælen) har godkendt og underskrevet dette dokument.

Testatorerne var i stand til fornuftsmæssigt at oprette testamente. Der var ingen iøjnefaldende rettelser eller tilføjelser i dokumentet. Notaren og testatorerne samt advokat **K** var til stede ved underskrivelsen.
..."

Ifølge testamentet blev det bestemt, at ægtefællerne gensidigt skulle være arving til halvdelen af den arv som førstafdøde efterlod sig ved sin død. Dog skulle **C** – hvis hun måtte blive den længstlevende – yderligere arve ejendommen, hvor ægtefællerne boede. De tidligere underskrevne erklæringer om fuldstændigt arveafkald blev tilbagekaldt.

Den 13. december 2013 underskrev **D** "tilbagekaldelse af fuldmagt". Advokat **K** skrev samme dato til henholdsvis **B** og **A** om tilbagekaldelsen af fuldmagten til døtrene. Der var samme dato, også ved advokat **K**'s mellemkomst, blevet underskrevet fuldmagt (alle økonomiske og personlige forhold) fra **D** til **C**. Den 20. december 2013 underskrev ægtefællerne tillæg til ægtepagt.

Alt hvad der hidtil havde tilhørt dem som særeje i henhold til ægtepagten underskrevet den 2. november 2009 skulle nu være fælleseje. Ægtepagtstillægget blev tinglyst den 2. januar 2014.

Afdøde havde tegnet to ratepensionsordninger ved Nørresundby Bank, nu Nordjyske Bank. Døtrene (med hver 25 %) og ægtefællen er vedrørende begge ordninger indsat som begunstigede. Det fremgår således af sagen, at D

med datering den 3. december 2014 skrev under på begunstigelsesindsættelse vedrørende ratepension i Nørresundby Bank med depotnr.

havde underskrevet en tilsvarende begunstigelsesbestemmelse vedrørende ratepension i Nørresundby Bank på advokat K's brevpa-pir med datering den 4. februar 2014.

Ægtefællerne underskrev den 13. april 2015 en gaveægtepagt, hvor ejendommen blev overdraget fra D til C

Om D's helbred fremgår det blandt andet, at læge L den 18. november 2013 har erklæret, at D:

"Har nogle kognitive deficits efter apopleksi, men vurderes så velfungerende at der ikke er belæg for umyndiggørelse. Pt mangler en udtalelse til advokaten der bekræfter at pt ikke bør være umyndiggjort. Pt er orienteret i tid og sted egne data".

Neuropsycholog M har på grundlag af undersøgelser af D foretaget den 4. og 11. januar 2014 afgivet udtalelse af 22. januar 2014. I udtalelsens konklusion hedder det:

"...

Sammenholdt med undersøgelsen fra december 2012, ses en bedring i forhold til flere hukommelsesprøver. Klienten er på nuværende tidspunkt væsentlig bedre orienteret i tid, sted og egne data, samt fremstår med bedre indsigt i egne vanskeligheder. Også den retorgrade hukommelse vurderes bedret.

Der er således tale om specifikke kognitive forstyrrelser, hvor kognitive domæner såsom visuelle funktioner og anterograd hukommelse er primært afficeret.

I forhold til spørgsmål i forbindelse med rekvirering af undersøgelse, kan det herfra konkluderes, at de kognitive følger af apopleksi i 2012, samt de efterfølgende epileptiske anfald, ikke har påvirket klientens intellektuelle funktionsniveau.

Klienten har god indsigt i egne begrænsninger og der vurderes ikke risiko for at klienten vil udvise ansvarsløs eller irrationel økonomisk

adfærd. Han vurderes at kunne varetage egen økonomi med relevant støtte fra ægtefælle og revisor. Grundet hukommelsesmæssige udfordringer vil han have behov for støtte til kompensation herfor.

Klienten vil med støtte kunne genoptræne sin læsevne og der kan iværksættes træning i forhold til styrkelse af hukommelsen. Træning heraf bør overvejes i forhold til klientens ønske om at indgå i ugentlig kognitiv træning opvejet i forhold til hans behov for at opnå disse funktion igen.

Klienten fremstår samlet set relevant, med god indsigt og normalt refleksionsniveau. Han er psykisk påvirket af sin situationen og vurderes meget afhængig af, at daglige rutiner overholdes, og at han har mulighed for at have personer omkring sig, der skaber tryghed og ro. Stress vil kunne forværre hans symptomer, hvilket også ses under selve undersøgelsen.

..."

Forklaringer

A har forklaret, at hun er ledelseskonsulent med egen virksomhed.

Familien havde et godt og tæt forhold indtil hendes far, **D**, mødte **C**. Hun har boet i Aalborg og Århus, så hun besøgte ofte sin far, der boede i Aars-området. Hun blev medejer af farens bilvirksomhed som en naturlig del af et generationsskifte. Hun har altid været involveret i virksomheden og blev efter medejerskabet også en del af bestyrelsen. Hun har blandt andet stået for indretning af forretningen og været med til at ansætte en direktør. Da hun kom med i virksomheden, var tanken, at hun og **B** måske skulle fortsætte med at drive bilforretning, men tingene udviklede sig, og hun og **B** gik begge i gang med andet arbejde. Den direktør, der blev ansat, skulle drive virksomheden, mens hendes far trak sig tilbage. Hun havde sin fars fortrolighed, og de talte om mange ting, herunder økonomi, og hun mindes, at han også har fortalt hende, at hun og **B** var indsat som begunstigede i pensionerne. **D** talte altid meget om sin økonomi, og han fortalte tit, hvordan han ville have det. Han gik op i aktier og sin forretning. Han har også i mange år talt om arveforhold, også før han mødte **C**. **D** ville have, at hun og **B** skulle arve. Det var naturligt.

D mødte **C** i 2006, hvilket glædede hende. **D** sagde fortsat, at alt omkring arven skulle være, som han tidligere havde tilkendegivet, og han blev vred, da han opdagede, at **C**'s økonomi ikke var, som hun havde oplyst.

Han overvejede at slutte forholdet til C, med han var glad for hende, og deres forhold fortsatte.

I juni 2012 var hun og B ude at køre med deres far. Pludselig hev han nogle dokumenter, herunder en ægtepagt frem. Han ville have, at de skulle vide, at alting skulle være, som han hele tiden havde ønsket. På det tidspunkt var det begyndt at blive svært mellem hende, B og C, og D ville have, at de fik at vide, at C ikke var hos ham for pengene skyld. Problemerne mellem dem og C opstod, da C var jaloux, og det blev sværere for dem at få tid alene med deres far. For hende var det naturligt at have tid alene med sin far, og det var også naturligt, hvis C ville have tid alene med sin søn. Det blev mere og mere ubehageligt at besøge D, for C kiggede unaturligt på hende og hendes smykker. De var i familien meget levende, men C var meget stille og deltog ikke i fællesskabet under familiemiddagene. D fortalte også, hvordan han havde det med C, herunder om C's temperament, og at hun kunne blive hidsig, hvilket var svært for ham, og at han overvejede at slutte ægteskabet. På den anden side var han også glad for C. Inden D blev syg, var D i dialog med advokat E om udfærdigelse af et testamente. D ville gerne, at C fik mulighed for at bo i sommerhuset, men han var bange for, at C brugte pengene. På køreturen i 2012 talte han om, at C skulle have lov at bo i sommerhuset i 10 år efter hans død.

Hun havde ikke en holdning til hans ønsker. Det måtte han selv afgøre.

D blev hårdt ramt af blodproppen i september 2012, og han var ikke sig selv i forhold til sine værdier, men kroppen fungerede. D mistede overblikket og kunne ikke perspektivere eller læse/se billeder. På sygehuset blev der lavet en fuldmagt fra D til hende og B, hvilket var naturligt. Det blev lavet efter ønske fra D, som ville have, at E skulle komme, og at C ikke skulle ind over økonomien. Det svarede til D's tidligere ønsker, og hun tog derfor kontakt til E, som holdt et møde med D. Hun ved ikke, om fuldmagten var lavet, inden E's møde med D. Da fuldmagten blev underskrevet på sygehuset, bad E hende forlade stuen. C var ikke til stede. D har kendt E i mange år – også før E og B fandt sammen. Efter underskriften af fuldmagten blev C orienteret herom, men hun husker ikke hvordan. Hun var efterfølgende på N, hvor D og C boede. Her talte hun med N, der var tidligere bogholder. Hun skulle overtage hans opgaver, hvilket hun blev orienteret om. Hun betalte de regninger, som E og revisor O havde godkendt. Det var et følelsesmæssigt kaos, men hun hentede sin fars papirer, og de kiggede på en fælles konto med hævekort for at se det tidligere gennemsnitlige månedlige forbrug. Hun kunne se, at D havde overført 7.000 kr. til den fælles konto til forbrug, og det var alene denne konto C havde adgang til. C havde overført 3.000 kr. til den fælles konto.

Hun sørgede derfor for, at der fortsat blev overført 7.000 kr./mdr. til den fælles konto, men hun kunne se, at **C** stoppede med at indbetale sin del på kontoen. Der var mange diskussioner omkring denne konto. Hun husker det ikke helt, men hun prøvede at få overblik og struktur på økonomien. Hun talte med **C** om fordeling af opgaverne, men det ville **C** ikke svare på. Det var vigtigt for hende, at regningerne blev betalt til tiden, så hendes far ikke blev registreret som dårlig betaler, men det var ikke altid nemt, da **C** ikke altid videresendte posten til hende. De faste udgifter blev betalt over en anden konto.

Når de drøftede fælleskontoen, endte det altid i skænderier, herunder om "samvær" med deres far. Hun ville gerne se sin far alene, så de kunne tale om hans familie, men det forhindrede **C**. Hun talte også med **E** om økonomien, og hun startede med at lukke et overtræk på 10-15.000 kr., der var genereret, mens **D** var indlagt. Det talte hun ikke med sin far om, da hun ikke ville stresser ham. Hun var tit i konflikt med **C** også foran **D**.

D kunne godt køre med i en bil, og han kunne uanset fuldmagten selv hæve penge. Hun besøgte sin far næsten dagligt, da han var på sygehuset. Da han kom hjem, var hun der nok 1 gang om ugen. Efter indlæggelsen i juni 2013 kom talen omkring testamente frem via **E**, som skrev til hende herom. Det var ikke mærkeligt. Hun så udkastet til testamentet, der svarede til de ønsker, hendes far tidligere havde tilkendegivet overfor hende, men hun var ikke involveret i testamentet, som **D** talte med **E** om. Hun husker ikke helt, men der var også noget i testamentet med indbo. Hun har nok hørt fra **E**, at der kom en anden advokat ind over, men hun husker det ikke i dag. Da **E** ikke længere skulle være advokat for **D**, fik hun det at vide fra **B**. **D** og **C** var flyttet til sommerhuset, og hun fik ikke lov til at sige farvel til barndomshjemmet sammen med **D**, hvilket stressede hende, og hun måtte til psykolog, da hun ikke sov godt. Hun protesterede over flytningen af **D** til sommerhuset. Hun drøftede ikke testamentet med sin far. På et tidspunkt fik hun et brev om, at fuldmagten var tilbagekaldt. Hun var rystet, bekymret og frustreret over, at hun ikke kunne hjælpe, som han ønskede det. Hun kunne fortsat følge med i banken over kontoens udvikling.

Efter testamentet og fuldmagt blev tilbagekaldt, talte hun med sin far i august 2014, hvor han tog fat i hende, da **C** ikke var hjemme. Hun satte sig ved sin far, som spurgte, om de havde styr på det. Han sagde, at der foregik noget, og han bad hende få fat i testamentet. Plejeren, **P**, kom ind i rummet, og så skiftede hans ansigt, og han begyndte at tale om noget andet. Hun og **B** talte efterfølgende om, at **D** havde skrevet under på noget, han ikke var helt klar over, hvad var, men som kunne være et testamente. Når hun var alene med sin far, spurgte han ind til testamentet mange gange, og han blev ophidset. Det var svært at være alene med **D**. **C** sagde, at det var på grund af fuldmagten fra sygehuset, og at **D** var bange for at komme til at

skrive under på noget igen. Hun prøvede at få sin far på besøg i sit hjem med hjælp fra hjemmehjælper, men det kunne ikke lade sig gøre. Hun og **B** havde derfor kun skjulte øjeblikke, hvor de var alene med deres far. Hun har oplevet et vredesudbrud fra **C**, som påvirkede hende meget. Det anstrengte forhold forsøgte de at forbedre gennem en mediator, **M**, men **C** var ikke interesseret i at få det til at lykkes. **C** gik dog med til at mødes med dem sammen med **M**, og der blev også lavet aftaler, som hurtigt røg i vasken. Hun opfatter også **M** som partisk.

Al kommunikation mellem hende og **D** gik gennem **C**, da hendes far ikke kunne håndtere egen telefon. Hun ringede mange gange til ham omkring påske 2015, men **C** svarede ikke, hvorfor hun skrev et brev. Hun har optaget et møde den 27. juli 2015 fra **C** og **D**'s hjem, hvor hun, **B** og hendes mand, **Q** kom uanmeldt på besøg, og hvor de sad i køkkenet og talte. **D** spurgte, om de kom for at tale om arven, og han foreslog, at der blev holdt et møde med hver deres advokater, så tingene kunne blive fordelt. **D** sagde også, at han ikke huskede, om han havde underskrevet på noget. Der blev givet håndslag på at mødes og få ro omkring **D**. Det var sidste gang, hun så ham.

På det tidspunkt var samarbejdet gået helt galt. Hun stolede ikke på **C**, som løj blandt andet om penge til et maleri. Hun er ked af, at hun ikke fik sagt farvel til sin far. Efter mødet den 27. juli 2015 sagde **C**, at hun ikke havde en advokat, og senere skrev advokat **K**, at der ikke skulle være et møde, som derfor aldrig blev til noget. Midt i oktober 2015 tog hun og **Q** ud til **D** uanmeldt, men de fik ikke lov til at komme ind. Da **D** var død, blev hun ringet op af **P**.

Sammen med advokat, **R**, søgte hun og **B** om iværksættelse af værgemål for **D**, og han blev kort før sin død sat under værgemål.

Efter at hun var blevet medejer af bilvirksomheden, og der var sket en spaltning, ejede hun og **B** hver 38 %, mens hendes far ejede 24 %. Hun husker ikke, hvad hun betalte for aktierne. Hendes andel af virksomheden efter spaltningen var nok ca. 9 mio. Hun husker ikke, om hun har betalt noget i forbindelse med ejerskabet til virksomheden. Da **D** og **C** blev gift, blev der lavet ægtepagt og arveafkald. Det vidste hun godt. Det var **D**'s ønske, og det har hun ikke en holdning til. Hun var ikke en del af at oprette testamente i 2013. Hun blev blot orienteret. Hun har fortsat sit selskab, hvori der nu er en egenkapital på omkring 10 mio. kr.

B har forklaret, at hun er psykolog og ansat i Rigspolitiet.

I familien har der altid været tætte bånd. Hun var nok mest mors pige,

mens **A** var fars pige, men de betød begge meget for deres far, hvilket dog ændrede sig lidt, da hun fik en søn, **F**, som **D** var meget glad for. **F**'s far døde, da **F** var 9 år, og derfor overtog **D** faderrollen for **F**. **D** var en aktiv morfar, som blandt andet hentede **F** en gang om ugen gennem flere år. Hun og **F** besøgte **D** på gården ca. 1 gang om måneden, og **F** var også alene på ferie hos morfar.

Hun traf **E** gennem bestyrelsesarbejdet, og hun og **F** boede med **E** fra efteråret 1999 og indtil sommeren 2004. Hun og **E** skiltes som venner, hvilket de stadig er. Deres brud skabte ikke problemer. Da hun blev medejer af virksomheden, var det i form af en gave og et gældsbrief. Modellen var et ønske om et generationsskifte, og gældsbriefet blev afdraget ved hjælp af udbytte og gaver. Hun har altid været en del af **D**'s forretning. Hun flirtede med tanken om at overtage forretningen, men valgte at gå andre veje. På et tidspunkt blev det klart, at forretningen skulle sælges som følge af udviklingen og **D**'s alder.

Hun har altid haft en tæt relation til sin far, og de følelsesmæssige bånd og deres fælles forståelse har aldrig ændret sig. **D** har altid lagt stor vægt på transparens i forhold til økonomi, men måske har han talt mere fortroligt med **A** herom. **D** lærte **C** at kende i 2006, hvilket hun blev overrasket over, da **D** havde levet alene i mange år. I starten havde de det hyggeligt, men det var svært at komme tæt på **C**, da hun ikke sagde så meget. Hun kunne dog se, at **D** var meget glad, og det gjorde hende glad.

I 2009 blev de gift. Det var naturligt, at hun så mindre til sin far, efter han havde mødt **C**, men det blev tiltagende vanskeligt at se **D**. Hun var på en tur med ham ca. 1 uge før, han blev syg i 2012, og hun kunne godt have tænkt sig en dag alene med sin far, da han ikke havde det så godt. I september 2012 var hun på en weekendtur med ham til Kandestederne. Her viste han hende dokumenter, som han ville have, at hun så. **C** er kun 5½ år ældre end hende, og han ville have, at de forstod, at han og **C** giftede sig af kærlighed og ikke for pengene. Før **C** kom ind i **D**'s liv, vidste hun godt, hvem der skulle arve. Hun tænkte ikke, at det var usædvanligt, at de talte herom. Da hun blev alene med **F**, havde hun ikke så mange penge, og han sagde altid, at hun ikke behøvede at spare op, for der blev rigeligt til hende. I starten af ægteskabet med **C**, var **D** glad, men med årene blev det tiltagende vanskeligt, da han blev klar over, at **C** løj for ham herunder om sin virksomhed, og han havde altid lagt stor vægt på loyalitet og sandhed. Han var også altid god ved dem, der stod svagt, og da **C** stod overfor en konkurs, hjalp han hende, selvom hun truede med at tage sit eget liv. **C**'s økonomiske problemer blev dog ikke løst ved, at **D** betalte gælden. Da **D** blev indlagt, kom hun og resten af familien straks til sygehuset, hvor det stod slemt til. Hun var ikke inde over den fuldmagt, der blev lavet, og som gav hende og **A** lov til

at disponere over D's økonomi. Det var E, der talte med D herom og lavede fuldmagten, idet D ikke ønskede, at C skulle forvalte hans økonomi, men C skulle orienteres. I praksis var det A, som stod for det, da hun selv boede i København. Foreholdt mail af 28. oktober 2012 har hun forklaret, at den viser, at der var et anstrengt forhold mellem hende og C, som følge af C's temperament, og at hun og A ikke måtte være alene eller hjælpe deres far. C havde selv helbredsproblemer, og der måtte hentes hjælp, da hun ikke alene kunne passe D i hjemmet. D græd og ville have fat i E for at få lavet et testamente, da C ikke var tilfreds med det, der allerede var lavet. D var bange for at komme på plejehjem, hvis ikke han ændrede sit testamente. E lavede et udkast til et nyt testamente, som han også sendte til hende og A. Hun husker ikke, om hun drøftede indholdet af testamentet med E, men det tror hun ikke, at hun gjorde. Hun og A

blev bedt om at tage stilling til noget med inventar. Hun ville gerne have porcelæn efter sin farmor. Processen omkring testamentet gik af sporet, og E fik en henvendelse fra advokat H, som ikke måtte sige, hvem han repræsenterede. Hun modtog pludselig et brev fra advokat, K, der oplyste, at han var advokat for D. Det forvirrede hende, og hun vil tro, at hun har talt med sin søster og E herom. Det var følelsesmæssigt kaotisk de år, og hun døjede med at sove og var belastet. Hun talte med sin far den 16. april 2014 om dokumenter, idet hun forgæves havde forsøgt at besøge sin far. Besøget den 16. april 2014 var derfor uanmeldt. Da hun kom, sad D og drak kaffe med P, der var ansat til at passe ham. Da P gik ud, sagde D, at de skulle gå en tur, og under turen fortalte han, at noget var galt, og at han havde skrevet under på noget, han ikke vidste, hvad var, men som måske var noget med arven. Da hun fornemmede, at det var helt galt, optog hun samtalen. C måtte ikke få noget at vide, for D var bange for hende og "pleasede" hende.

Hun lovede at finde ud af, hvad der var sket, og hun kontaktede skifteretten, men kunne ikke få udleveret testamentet. Hver gang, hun var alene med

D, spurgte han ind til testamentet. Hun talte med sin søn, A og Q om, hvad de kunne gøre, og det blev arrangeret, at F skulle køre en tur med D, hvor de kørte ud til Q, der havde en fuldmagt klar, som D kunne skrive under på. Hun husker ikke, hvem der kontaktede skifteretten med fuldmagten, men de kunne ikke få udleveret en kopi af testamentet.

Efter hjerneblødningen fik de lavet en vurdering af skaderne af neuropsykolog, M. Senere i forløbet, og da forholdet til C var meget dårligt, foreslog M, at der blev holdt et møde med hende som mediator, og det accepterede de, men det kom der ikke noget ud af. Hun så sin far sidst gang den 27. juli 2015, hvor hun kom på uanmeldt besøg sammen med A og Q. Der blev lavet en lydoptagelse fra mødet. De vidste fortsat ikke, hvad der foregik. D tog selv emnet om arv op, og bad dem tage vare på det. De

havde forsøgt at hjælpe dels gennem lægen, Statsforvaltningen og via politiet. Der var blandt andet søgt om værgemål, og det gik igennem kort inden D døde, men hun frygtede, at D ville dø, inden fristen for indsigelse mod værgemålet var udløbet, så værgeren ikke kom til at tale med ham, hvilket hun havde underrettet politiet om. Hun havde fået den tanke, at C ville tage livet af

D. Da D døde inden indsigelsesfristen var udløbet, kontaktede hun politiet.

Hun talte sidste gang med D i telefonen i januar 2016. Hun fik ved spaltningen et investeringsselskab, hvori der i dag er en egenkapital på ca. 7 mio. kr.

C har forklaret, at hun er uddannet kok og i perioden fra 1999 til 2007, drev selskabslokaler i . Hun har aldrig været gift før, men boede sammen med sin søn, S, far i 24 år.

I leverede hun også mad ud af huset. Hun var i den forbindelse flere gange i kontakt med D, og det var herigennem, de mødte hinanden. De blev kærestepar i 2006. Hun var lidt betænkelig ved at flytte sammen med D og dermed forlade sit hus i , der havde tilhørt hendes forældre. Hun havde i det hele taget ikke det store behov for at blive gift, men D friede til hende, og de blev gift i 2009. 4 dage før brylluppet havde E været forbi med nogle dokumenter, som han sagde, at hun lige skulle skrive under. Hun blev noget overrasket. Hun syntes, at det lignede D dårligt. Han var normalt altid ude i god tid. Det var i den forbindelse, hun underskrev særejeægtepagt og gensidigt arveafkald. Hun havde forud herfor talt med D om, at hvis hun efter kort tid ville skilles, skulle hun ikke have hans formue. D sagde dog flere gange, at han ville købe et hus til hende, hvis det ikke gik.

Allerede inden D fik en blodprop, var B begyndt at tale om, at D var ved at blive dement, og hun tog ham til flere demenstest. Til sidst sagde lægen, at nu kunne det være nok. B og A sagde dog også flere gange, at de var glade for, at hun havde giftet sig med D, og at han var blevet meget gladere. De boede i starten på , men flyttede senere til som de købte i 2007 for 1.7 mio. kr. Hun syntes, at det var fint, som det var, men D insisterede på at renovere huset.

I 2012 blev D indlagt. Hun opholdt sig meget hos ham. På et tidspunkt bad B om at få sin far for sig selv, da hun ville lave en neuropsykologisk undersøgelse på ham. Mandagen efter ringede A og sagde, at hun sammen med E ville besøge D, og at de gerne ville være alene med ham. Kort efter blev hun orienteret om, at A havde overtaget økonomien, og A ringede og fortalte, at hun havde fyret deres regnskabsmand, N, og hun kom og hentede regnskabspapirerne. Det var i det hele taget en meget presset periode, hvor også hendes egen far døde. D var meget syg og var ik-

ke på daværende tidspunkt, 12 dage efter blodproppen, i stand til at skrive under på en fuldmagt. D troede, at han var 30 år og landmand og havde en søn, der hed Jan.

Efter A's overtagelse af økonomien, fik de hver måned indsat 7.000 kr. på en konto. Hun overførte selv 2.000 kr. til samme konto, og de havde således 9.000 kr. at leve for. Det beløb kunne slet ikke række. Alene D's medicin og hjælpemidler var meget dyre, og hun brugte rigtig mange kræfter på at få den daglige økonomi til at hænge sammen. Hver gang hun henvendte sig til E og påtalte deres situation, kom han med store vredesudbrud. Det var først omkring julen 2012, hvor D ikke kunne forstå, at der ikke var penge til en hjælper, at hun fortalte D, hvordan det hang sammen. At de reelt var sat under administration af A. D sagde, at han ville være helt sikker på, at hun kunne få huset. De bad derfor E om at komme. D sagde til E, at han ville have lavet nogen papirer, så han var sikker på, at hun kunne blive i huset. E lovede at se på det. De var efterfølgende løbende i kontakt med E. D talte meget om oprettelse af testamente. Det var i begyndelsen af 2013. E sagde, at han ville komme med et testamente, og han lavede også nogen udkast hertil, hvorefter hun skulle arve et beløb og deres indbo samt have bopælsret på i 10 år. Det kunne D imidlertid ikke acceptere.

Han spurgte deres venner, U og V, om de kendte en god advokat. V nævnte i den forbindelse advokat H. D gav V alle papirerne og bad ham tage kontakt til H. De blev efterfølgende ringet op af H, der sagde, at han tænkte, at det bedste var, at han talte med E om det. Hun var godt klar over, at E altid sendte kopi af de forskellige testamentsudkast til pigerne. H blev imidlertid syg, og herefter overtog advokat J. Det var J, der foreslog, at der skulle laves en lægeerklæring. J sagde også, at hun syntes, at E skulle ud af sagen, og at de skulle opsige ham. D dikterede et brev, hun skulle sende til E. Det var noget med at afbryde samarbejdet, at det var svært med døtrene, og det også for E's egen skyld var bedst, at de kun var venner. Hun sendte dog aldrig brevet. Hun vidste, at det var hende, der efterfølgende ville komme til at skulle tage kampene.

D viste udkastet til testamente til deres nabo, T, og spurgte T, om han ikke også syntes, at det var helt tosset. Selv havde hun været tilbøjelig til at acceptere det, men det var D ikke. T sagde, at de i givet fald skrev under på, at de skulle være under administration resten af livet. D talte også med sin fysioterapeut om det. Det var hende, der nævnte advokat K, der var kendt for at være en hård hund. D bad T om at undersøge, hvem K var. T kom tilbage og sagde, at han troede, at det var K, D

skulle have som advokat. Det var hende, der ringede til **K** og bestilte en tid til udarbejdelse af testamente. Enten en eller to dage efter kom

K forbi. Det var den 3. december 2013. Hun var selv til stede, mens **D** talte med **K** og viste ham det udkast til testamente, som **E** havde lavet.

K bekræftede, at de ville blive sat under administration. **D** fortalte lidt om situationen og nævnte herunder, at han havde en formue på omkring 10 mio. kr. **K** sagde, at han kunne høre, at der var nogle fortrædeligheder med døtrene og spurgte, om pigerne kun skulle have deres tvangsarv. Det syntes **D** dog var for lidt, og det endte med, at hun skulle have 50 % og døtrene skulle dele 50 %. **K** spurgte også hvorfor, de havde særeje, og **D** sagde, at det skulle ophæves. Hun sagde til **D**, at det syntes hun godt nok, han lige skulle tænke over. **K** spurgte endvidere ind til pensionsordninger og **D** sagde, at de skulle deles på samme måde med 50 % til hver. Hun gentog, at han lige skulle tænke over det, men **D** fastholdt gennem de følgende dage. **K** redegjorde meget grundigt for hvilken betydning testamentet mv. ville få for fordelingen af arven. Mødet med **K** tog nok omkring 2½-3 timer. **D** bad **K** om at arbejde hurtigt, og samme aften modtog de et udkast til testamente på mail. De syntes begge, at det stemte med det, de havde talt om. **D** var på det tidspunkt meget vred på sine døtre. De godkendte testamentet overfor **K**, og allerede dagen efter kom notaren samme med **K** ud til dem. De var alle 4 til stede under notarforretningen. Testamentet blev gennemgået. Indimellem stoppede **D** op og bad om at få noget uddybet. Notaren spurgte, om alt var, som de havde tænkt sig, og det bekræftede **D**. Da notaren var kørt, sad hun og **D** og talte lidt om det. Han sagde til hende, at hun ikke måtte sige noget til sin mor. Hende kunne **D** ikke lide. Hun spurgte, hvad han ville sige til sine døtre, hvis de spurgte. **D** sagde, at han så ville sige, at han ikke kunne huske det. Han var dog fuldt ud i stand til at forstå testamentet. Han var klar i hovedet.

K havde brugt meget tid på at forklare hende det. Hun var ikke så godt inde i tingene som **D**. Det eneste, de havde talt om forud for udarbejdelsen af testamentet, var det med huset. Alt andet havde alene **D** bestemt. Bagefter var **D** var meget glad og sagde, at det var dejligt, at de nu kunne sove roligt igen.

D tog testamentet frem mange gang. Han gemte det under sin madras, fordi han var bange for, at nogen tog det. Han viste testamentet til deres revisor,

O, og bad ham se det igennem. Revisoren lavede en oversigt over, hvordan arven ville komme til se ud efter testamentets bestemmelser. **D** viste beregningen til deres regnskabsfører, **N**.

En dag kom **F** forbi og spurgte, om **D** ville med ud og køre en tur.

D virkede trist, da de kom tilbage. Da **F** var kørt, spurgte hun, om det havde været en god tur. Det svarede **D** nej til. De havde fået ham til at skrive under på, at de måtte se testamentet. Deres ven, **V**, der var gammel forsikringsmand, sagde, at det behøvede **D** ikke bekymre sig om, da det var et gensidigt testamente. Overfor døtrene fastholdt **D** hele vejen igennem, at han ikke kunne huske noget om testamentet.

I 2015 fik de tinglyst en gaveægtepagt. **D** følte sig meget under pres fra døtrene. Han var meget bange for, at hun ikke skulle få huset, selvom de havde oprettet testamentet. **M** havde sagt, at hvis **D** skulle have lavet mere, så skulle det laves nu, for hun kunne mærke, at det begyndte at gå tilbage for **D**. Der var derfor, de fik lavet gaveægtepagten, hvorefter hun fik huset.

D insisterede på at indfri lånene i huset, selvom både **K** og **N** sagde, at det var en meget dyr løsning.

Det gik herefter tilbage for **D**. Indimellem var han dog frisk, og han arrangerede selv sin egen begravelse. I september 2015 købte de en bil sammen, en Citroen DS 5. Det var **D**, der forhandlede om købet og stod for det hele. Deres gamle Jaguar indgik i handlen. De brugte mange penge på **i** den sidste tid. Det skyldtes, at det havde været sat på pause i en længere periode, hvor de havde koncentreret sig om deres anden ejendom. Det var først i april 2013, at de flyttede fast til **. Det var D selv, der bestilte det meste af det, der blev lavet. I 2015 blev der således brugt knap 214.000 kr. på vej og i 2016 knap 317.000 kr. Der blev ikke købt eller foretaget noget, uden at D var involveret heri og meget af det, der blev anskaffet, skyldtes D's tilstand, f.eks. en infrarød sauna til opvarmning af muskler. Hun har selv fået mange dyre gaver af D, bl.a. en minkpels til 88.000 kr. i bryllupsgave.**

Under ægteskabet har hun bl.a. fået en perlekæde, ørenringe og en ring i hvidguld. På et tidspunkt sagde **D**, at når døtrene hvert år fik 50.000 kr., skulle hun også have noget. Det var i den forbindelse, at hun fik et Rolexur til 150.000 kr. Det var hende selv, der købte det. Hun spurgte **D**, om han syntes om det, men han syntes, at det var helt tosset. Det blev bestilt ca. ½ år før, hun fik det leveret. I 2016 fik hun i anledning af deres bryllupsdag nogen diamantørenringe til 68.000 kr. De havde altid et større kontantbeløb liggende. Omkring 10.000 kr. Hun har ikke selv udenom **D** brugt eller taget nogen af pengene.

D havde en fast hjælper, **P**. Hun kendte **P** fra sin tid i **, hvor P var hendes ansatte. P fik 125 kr. i timen. D var meget glad for P.**

Det har været meget hårdt for hende med det fjendtlige forhold til døtrene.

B har altid hadet hende og tydeligt vist hende, at hun kunne finde på

hvad som helst. De 3 års sigtelse for manddrab har været meget hårde. Hvis hun taber sagen, har hun ikke andet end sin folkepension tilbage.

Foreholdt lægeerklæringen af 11. februar 2016 har hun forklaret, at D begyndte at have det rigtigt dårligt psykisk med hallucinationer. Han fik ordineret noget medicin og var i en uges tid indlagt på psykiatrisk sygehus i Brønderslev.

Forholdt journalnotat fra egen læge af 30. august 2016 har hun forklaret, at var meget syg og svært dement. Foreholdt opgørelse over forbrug i 2016 har hun forklaret, at det er rigtigt, at der blev indkøbt en brændeovn og en pejs. Begge dele var dog bestilt ca. ½ år forinden. Diamantørenringen blev købt i sommeren 2016. Tv og højtalere anså hun ikke for et særligt indkøb. Maleriindkøbet skyldtes, at D blev ved med at efterspørge et Mogens Balle Maleri, som døtrene havde taget. Han havde sagt, at han ville have det igen, men de kom aldrig med det. Da hun hørte, at der var en udstilling af Mogens Balle i nærheden, gik hun derfor op og købte et andet. Det var D glad for. Indkøbet hos Vangsgaard Konfektion var tøj til hende. Sådan har de altid gjort.

(Notar) X har forklaret, at hun ikke kan genkende . og at hun ikke husker den konkrete notarforretning. Foreholdt sin e-mail af 7. marts 2018 og svaret på spørgsmål 3 har vidnet forklaret, at testamenter en sjælden gang imellem bliver læst op. Det sker navnlig, hvis testator ikke selv er i stand til at læse det. I givet fald noterer hun i testamentet, at det er blevet oplæst. Det gør hun, uanset om det er hende, advokaten eller en anden, der læser testamentet op. Det vil i praksis oftest være advokaten, der læser det op. I 2013 havde hun været notar i 20 år. Hun sikrer sig, at testator forstår indholdet af testamentet og er i stand til at skrive under ved at spørge lidt ind til indholdet. Hun spørger også, om det er gennemgået med advokaten. Derudover sidder hun oftest og "smalltalker" lidt og danner sig på den måde et indtryk af testator.

K har forklaret, at han husker D og notartestamentet. Han blev den 3. december 2013 om formiddagen ringet op af C. Han kendte hverken D eller C på forhånd. Han kunne høre, at der ud over C var yderligere en med i baggrunden. Han blev spurgt, om børn kunne bestemme, hvordan forældre måtte bruge deres penge, og om børnene kunne hindre, at man oprettede testamente. Da han besvarede begge spørgsmål benægtende, blev han bedt om at komme ud til C og D for at drøfte oprettelse af et testamente. Han tog ud til dem samme dag omkring kl. 14-14.30. Han blev modtaget meget hjerteligt af D, der var smilende og imødekommende. De sad alle ved et bord. Han sad lige overfor D, og det var ham, han talte med. C sad ved siden af. D fortalte, at han havde drevet en stor bilforretning i

Aalborg, og at han var blevet syg for godt et år siden. Han fortalte også, at de i forretningen havde brugt hans tidligere svigersøn, **E**, som advokat, og at **D** også havde brugt ham privat. **E** var kommet ud til **D**, da han var indlagt på hospitalet som følge af en alvorlig blodprop. **E** havde i den forbindelse fået ham til at skrive under på noget. **D** var dog ikke klar over, hvad det konkret drejede sig om, men døtrene, **B** og **A**, havde herefter overtaget hans økonomi. De havde i den forbindelse opsagt hans revisor hos revisionsfirmaet, og hans regnskabsmand, **N**. **D** var meget pikeret over, at han og **C** alene havde fået overladt et rådighedsbeløb på 7.000 kr. pr. måned. Mødet tog ca. 1½ time, og det var hele vejen igennem **D**, der førte ordet. Han husker ikke, om **C** kom med nogen bemærkninger. **D** forklarede, at deres aktuelle problem, ud over at de ingen penge havde, var, at døtrene ønskede, at der skulle oprettes et testamente, og der var også kommet forskellige udkast hertil fra advokat **E**, som han fik forevist.

De drøftede herefter **C** og **D**'s formueordning. Han kan i sine notater fra samtalen se, at **C** og **D** var blevet gift den 6. november 2009. De havde i den forbindelse oprettet ægtepagt om fuldstændigt særeje. Han spurgte, hvorfor der var lavet en ægtepagt. **D** svarede, at det var for, at børnene skulle føle sig trygge. **D** havde været gift før, og i det ægteskab havde der også været særeje. Han opfattede det sådan, at det var en skik, de havde i familien. Aktiverne tilhørte således **D**. Der var heller ingen arveret mellem ægtefællerne. Som han husker det, var der lavet et testamente i den anledning. Han skimmede **E**'s udkast til testamente.

Det, han fæstede sig ved, var, at **C** skulle have lov til at bo i huset i en periode mod at betale ca. 10.000 kr. pr. måned. Han spurgte, om det var, som de ønskede det. Det var det bestemt ikke, sagde **D**. De ville overordnet set gerne leve som andre ægtefæller. **D** var meget bitter over at være blevet sat under administration af døtrene. Han fortalte, at han var kommet sig over sin sygdom. Det var vidnets opfattelse, at **D** var krystalklar, og han virkede helt normal, men måske lidt fysisk svagelig. Han spurgte, hvorfor de ikke havde gjort oprør over at være sat under administration.

C sagde, at det havde de mange gange forsøgt bl.a. overfor **A**, der imidlertid havde sagt, at det kunne der ikke sådan lige laves om på. **A** havde henvist til advokaten. **E** sagde imidlertid det samme, det kunne ikke bare ændres. Vidnet kunne se, at fuldmagten var skrevet under, ca. en uge efter **D** havde fået en blodprop, og **D** gav klart udtryk for, at han ønskede det ændret.

De drøftede, hvad **D** ønskede, der skulle stå i testamentet. Han spurgte herunder, om hans opgave gik ud på at reducere døtrenes arv, men det var absolut ikke meningen. Som **D** sagde, "man har jo sin faderstolt-hed, forstår De **K**". **D** var glad for sine døtre. Med et smil sagde han om døtrene, "De må forstå **K**". De er meget glade for penge, og det har de nok ikke fra fremmede". **D** fortalte, at døtrene tidligere havde fået ca. 10 mio. kr. hver, og han foreslog, at de skulle have halvdelen af arven og **C** den anden halvdel. **D** spurgte **C**, om hun kunne tiltræde dette. Som han husker det, nikkede **C**. **D** oplyste, at han rådede over ca. 15. mio. kr. samt en ejendom, ..

Der var et ualmindeligt godt forhold mellem ægtefællerne, og der blev ikke talt om, hvad der skulle ske i tilfælde af en skilsmisse. De talte heller ikke om, at arven ved **C**'s død kunne ende hos **C**'s søn. **C** og **D** havde også korresponderet med advokat **H** om testamentet. På grund af sygdom overtog advokat **J** imidlertid sagen. **E** var også stadig inde over. Det skyldtes, at **C** var ked af at sætte **E** helt ud af spillet. Det var tydeligvis meget vigtigt for **D**, at **C** fik huset på vej. Det var hendes øjsten. Han fik forevist nogen erklæringer, der viste, at **D** var rask nok, men han sagde, at han egentlig ikke behøvede at se dem, for det havde han ingen grund til at betvivle. **D** var helt klar. Han sagde flere gange, at de gerne ville leve og have en formueordning præcis som alle andre ægtefæller. Han forklarede, hvad det gik ud på, og herunder hvad der forstås ved fælleseje. Det blev også drøftet, at der var pensionsordninger, og hvordan der skulle forholdes med dem på et skifte. Det var dog først senere, at der blev gjort mere ved det. Da han var tilbage på sit kontor, dikterede han straks testamentet, og samme aften omkring kl. 21-22, blev det sendt til **C**'s e-mail. Det var hans indtryk, at **C** fungerede som en slags sekretær for **D**. Næste formiddag ringede **C** tilbage. Han kunne høre, at **D** var i baggrunden. **C** sagde, at testamentet var præcis, som de ønskede. Han ringede derfor til notaren, og samme eftermiddag tog både han og notaren, **X**, ud til ejendommen.

Han husker udmærket selve notarforretningen den 4. december 2013.

D fortalte først kort om, hvad han havde lavet og baggrunden for oprettelse af testamente. **X** spurgte, om testamentet skulle læses op. Det ville **D** gerne have. Herefter læste vidnet det op ord for ord. De drøftede herunder, hvordan døtrene var stillet økonomisk, og **D** fortalte også, hvad døtrene beskæftigede sig med, og at **B** havde været kæreste med **E**, men at **E** nu boede sammen med en anden,

samt at *A* havde særeje i sit ægteskab, da *A*'s ægtefælle havde foretaget nogle uheldige spekulationer. Det var ikke hans indtryk, at notaren på noget tidspunkt var i tvivl om *D*'s testamentshabilitet. Det var der heller ingen grund til. *D* forstod udmærket, hvilken selvstændig betydning et formuefællesskab har for arvefordelingen.

Da *C* og *D* var bange for igen at blive sat under administration, hjalp han dem også med at lave en form for fremtidsfuldmagt og at opsige advokat *E*. Han mener, at han igen var ude på ejendommen den 13. december 2013, da pårørende fuldmagten blev underskrevet, og også da ægtepagten senere blev underskrevet.

Kort efter fuldmagten blev tilbagekaldt overfor døtrene, ringede deres advokat, advokat *Y*. Hun gav udtryk for, at *D* ikke forstod, hvad der foregik, og hun foreslog et møde til drøftelse af værgemål. Han skrev tilbage, at *D* udmærket forstod, hvad der foregik, og at der ikke var grund til at drøfte værgemål.

Den 2. februar 2014 fik han en mail fra *D*, der var sendt fra *C*'s e-mail. I mailen blev det oplyst, at *D* havde modtaget et brev fra Nørresundby Bank med oplysning om indeståendet på to pensionsordninger. *D* ønskede at ændre begunstigelsesklausulerne. Vidnet skrev herefter til Nørresundby bank, men hørte ikke noget fra dem. Han udfærdigede derfor selv en begunstigelseserklæring, hvorefter *C* og døtrene hver skulle have 50 %. *D* underskrev erklæringen den 4. februar 2014 med vidnet som vitterlighedsvidne. Han sendte herefter erklæringen til Nørresundby Bank. Han ved ikke om Nørresundby bank senere bekræftede overfor *D*.

I foråret 2015 fik han en opringning fra *C*, der fortalte, at de havde haft besøg af *M*. Hun havde sagt, at det begyndte at gå ned af bakke for *D*, så hvis der skulle laves mere, skulle det være nu. Det var i den forbindelse, *C* og *D* valgte, at huset skulle over i *C*'s navn, selvom det egentlig ikke havde nogen selvstændig betydning. Det kan godt passe, at lånene i den forbindelse blev indfriet. Hver gang han har talt med *D*, har *D* sagt, "når jeg går bort, må De endelig tage Dem godt af *C*, for de døtre er ikke rare". *D* var panisk rædselsslagen for, hvad døtrene kunne finde på. På den anden side var det jo hans døtre, som han var glad for. *D* kunne blive forvirret og konfus, hvis man kom uanmeldt. Derfor ville *C* gerne have, at døtrene meldte deres ankomst. Det skrev vidnet flere gange til dem, men det blev ikke respekteret. Han har hørt, men ikke oplevet, at der blev lyddoptaget samtaler. Foreholdt Statsforvaltningens notat af 4. september 2015 side 1, 3. afsnit har vidnet forklaret, at der er hans opfattelse, at døtrene får deres legale arv. Ejendom-

men på vej er som bekendt en del af formuefællesskabet. Foreholdt samme bilag side 2, første afsnit forklarede vidnet, at D omkring et halvt år før sin død overfor C skulle have givet udtryk for, at han var bange for at blive opsøgt af døtrene, og at han igen kunne komme til at skrive under på noget. Det var C også bange for. Statsforvaltningen fortalte imidlertid, at der allerede var en verserende værgemålssag, som døtrene havde startet.

Foreholdt brev af 10. september 2015 side 1, sidst afsnit, side 334, 6. og 8. afsnit og side 3 første afsnit har vidnet forklaret, at alt naturligvis er afstemt med klienterne. Når han har talt i telefon med C har der altid været en i baggrunden, som han har formodet var D ..

Foreholdt brev af 10. september 2015 har vidnet forklaret, at han ikke helt husker det. Han mindes, at han ca. et år inden D døde, havde et møde med C og D på ejendommen, hvor et andet par, nogle af deres venner, også deltog. Det har måske været i den anledning, at han bad om papirerne vedrørende selskabsspaltningen, da han havde svært ved at få fat i dem. Han har tillige indhentet regnskaberne, men han har ikke haft noget med godkendelsen af disse at gøre. Han har heller ikke haft noget med generalforsamlingen af gøre. Den 13. januar 2017 fik han selv en blodprop og var meget syg. Da det var bydende nødvendigt at skaffe midler til kassekrediten, lavede han det forslag til udlodning, som fremgår af referatet fra den ekstraordinære generalforsamling den 18. januar 2017.

Han bistod også med salget af , som det fremgår af hans faktura af 4. juli 2016. Skoven og Møllen blev solgt til en nabo, T . Alt blev solgt på baggrund af eksterne værdiansættelser.

Han var i starten bobestyrer, og det er korrekt, at han i åbningsstatus har ansat smykkernes værdi til 20.000 kr. Åbningsstatus er ikke særlig nøjagtig, og der er tradition for at indbo sættes lavt. C har ikke haft noget med det at gøre, og han havde ikke set hendes smykkesamling.

 E har forklarer, at han har været advokat for D siden 1998, hvor deres første møde havde relation til D s bilforretning. Han havde efterfølgende meget med D at gøre og kom efter 1 års tid i bestyrelsen for bilforretningen. Generationsskiftet med døtrene var hans første større opgave for D . Han havde ikke selv noget at gøre med afviklingen af de gældsbreve, der blev udstedt i forbindelse med generationsskiftet. Det var noget firmaets regnskabsfører, , stod for, og han ved, at der blev holdt godt øje med det. Gennem sit arbejde for firmaet mødte han B , som han flyttede sammen med i slutningen af 1999. De var sammen indtil 2002-2003. Han havde i den periode fået et meget nært forhold til D . De tænkte meget ens og var

virkelig på bølgelængde. D betragtede ham næsten som en søn. Han blev derfor også efter bruddet med B ved med at komme hos D både som advokat og privat.

Da D og C besluttede sig for at indgå ægteskab, var han med D i Sparrekassen Farsø, hvor der blev fundet en løsning på C's økonomiske problemer. Han husker ikke detaljerne nærmere. Det var ham, der i forbindelse med ægteskabet udarbejdede ægtepagten af 2. november 2019 og arveafkaldet af samme dato for D og C. D havde inden da kontaktet ham og fortalt, at de skulle giftes, men sagde samtidig, at det ikke skulle have nogen økonomiske konsekvenser. D kendte alt til reglerne om fuldstændigt særeje og fuldstændigt arveafkald. Han talte ikke med C om det på forhånd. Han var oppe på gården, hvor dokumenterne blev underskrevet. Han har i årene efter flere gange talt med D om, hvordan C skulle sikres, når D gik bort. Det var navnlig i forbindelse med, at de købte huset på Dunhammervej. D var meget optaget af at sikre, at C kunne blive boende i huset. Han tilkendegav samtidig, at C ikke skulle have noget ud over huset. D tøvede dog med den endelige stillingtagen, og det blev trukket ud og ud. Han ved ikke hvorfor. Han antager, at det skyldtes, at D ikke havde meget tillid til C's økonomiske forståelse. D har flere gange sagt til ham, at han skulle hjælpe i forbindelse med dødsfaldet. Der var ikke på noget tidspunkt tvivl om, at det var D's livsarvinger, der skulle arve, og at de to døtre skulle ligestilles.

I 2012 blev han kaldt til sygehuset i Hobro, hvor D var indlagt. Budskabet fra D var klart. B og A skulle styre økonomien. Det undrede ham lidt, da han havde troet, at det var noget, han skulle tage sig af. Han tog efter besøget hjem og udarbejdede en fuldmagt og herefter tilbage til sygehuset igen. Da han ankom, var C hos D, men hun forlod med det samme stuen. D sagde igen, at det var B og A, der skulle have fuldmagten, og at C skulle orienteres herom. Det var hans vurdering, at D forstod, hvad der skete. Det var på det tidspunkt en række praktiske ting, der fyldte hos D.

Første gang han talte med D om oprettelse af testamente var i marts 2013.

C og hendes veninde, , var også til stede. Han husker ikke andet, end at D ville have et testamente, der skulle være i overensstemmelse med det, de tidligere havde talt om. Fra C side var der alene fokus på, at der kom en løsning.

Foreholdt mail af 5. august 2013 fra C har vidnet forklaret, at han igen i juni 2013 havde et møde med C og D. Det handlede om det samme, og det er det møde, C henviser til. Han havde ikke noget med økonomidelen vedrørende det løbende forbrug at gøre, men det er korrekt, at C har sagt, at det beløb, de havde til rådighed, ikke var tilstrækkeligt. Han vidste godt, hvor meget der blev overført, men det var ikke noget, han blandede sig i.

Den 24. august 2013 sendte han mail til *A*, *B*, og *C*. Vedhæftet mailen var udkast til testamente af 6. august 2013. Når han også sendte mailen til *A* og *B*, skyldtes det, at han mente, det var bedst, hvis alle vidste, hvad der foregik. Det, han skriver om det løbende forbrug, skal ses som et udtryk for, at det ikke var hans problem, eller noget han blandede sig i. Det måtte de selv finde ud af. Testamenterne havde han til gengæld en del at gøre med. Han husker ikke, om han talte med *D* om pantebrevet i huset, eller om det var advokat *H*, der var inde over det. *H* havde fortalt ham, at han var blevet kontaktet af *C*. Det havde han fuld forståelse for. Han var advokat for *D* og forstod godt, at *C* gerne ville have sin egen advokat for at sikre sig, at hun fik, hvad hun skulle have.

Hver gang han talte med *H*, indledte *H* imidlertid med at tale om pengespørgsmålet, og først derefter kom de til testamentet. Han havde dog også overfor *H* gjort det klart, at han ikke ville have noget med det daglige forbrug at gøre. Han talte ikke med *D* i den periode, hvor *H* tog sig af sagen, og kan derfor ikke udtale sig om *D*'s tilstand. Han var dog hele tiden bevidst om, at der kunne opstå en konflikt på et tidspunkt, hvor testamentet, *D*'s tilstand taget i betragtning, ville blive anfægtet, også derfor inddrog han *B* og *A*. Da *H* blev syg kom advokat *J* på banen som *C*'s repræsentant. Han har aldrig diskuteret *J*'s mail af 13. november 2013 med *D*.

Han var udmærket klar over, hvad *D*'s ønsker var, og syntes, at det lød fornuftigt. Det reviderede udkast til testamente, han sendte til *J* den 5. december 2013, var i overensstemmelse hermed. Det var i det hele taget et meget langt forløb, hvor det, der fyldte allermest, var indboets fordeling.

Onsdag den 11. december 2013 talte han telefonisk med *D* og *C*, og de aftalte, at han skulle komme ud til dem den 13. december 2013 og gennemgå testamentet. Da han ankom, lukkede *C* op. Hun så vildt forskrækket ud og sagde, at hun havde aflyst mødet. *C* kom ud på plateauet foran døren og sagde, at *D* ikke kunne holde til at se ham. Han havde ikke kontakt til *D*, men så et glimt af ham, da døren blev åbnet. Mødet var ikke blevet aflyst overfor ham, og han følte sig lidt til grin, da han gik tilbage til sin bil. Han skældte ikke *C* ud, men han sagde, at han følte sig til grin. Lige idet han kørte ud fra gården, ankom advokat *K*. Det hele fyldte meget hos ham, og derfor skrev han samme dag en mail, som han dog først sendte søndagen efter den 15. december 2013. Det var på grund af den relation, han havde haft til

D, meget følelsesladet for ham. Han modtog imidlertid efterfølgende et brev fra *K* med besked om, at han ikke måtte henvende sig til *D* og *C*.

Han orienterede *A* og *B* om, at han var blevet smidt ud.
 Han sagde aldrig til *D* eller *C*, at de bare kunne trække fuldmagten til døtrene tilbage. Han blandede sig ikke i den del og blev heller ikke spurgt herom.

Han kan ikke på nogen måde forestille sig, at det ikke var *D*'s ønske, at *B* og *A* skulle være hans hovedarvinger. Så skulle *D* have ændret sig fuldstændigt. Testamentet udarbejdet af *K* den 4. december 2013 er han først langt senere blevet bekendt med.

Q har forklaret, at han siden 2002 har været gift med *A*. Han har kendt *D* siden 1999, hvor han mødte *A*. Han har dog altid vidst, hvem *D* var, da de kommer fra samme egn. Der var i familien et meget stærkt sammenhold. Det blev dog mindre og mindre behageligt og mere stift at komme hos *D* og *C*. *D* virkede mindre tryk og blev mere indelukket. Han følte, at han og *A* blev målt og vejet af *C*, og de var ikke velkomne. Der har altid tidligere været en meget åben og ærlig dialog i hjemmet. *D* var således meget åben om, hvad han ville og skulle. Man vidste, hvor man stod. *B* og *A* var involveret i alt. Både vedrørende forretningen og privat. Testamentet er også åbent blevet drøftet, og der er blevet talt om, at *C* skulle honoreres for at have passet *D*. Han forstod det sådan, at huset skulle gå til *C*, mens *B* og *A* skulle have penge.

På et tidspunkt blev de klar over, at der var blevet oprettet et testamente. *F* kørte en tur med *D* og tog ham med ud til *D*'s gamle ejendom, hvor vidnet befandt sig. *F* havde talt med *D* om, at de gerne ville have hans underskrift på, at *A* og *B* måtte se indholdet af testamentet.

Det var hans indtryk, at *D* var helt med på det. *D* fortalte, at der var noget i gang, og at han ikke var klar over, hvad der skete. Han havde skrevet under på noget, men han vidste ikke hvad. Det var tydeligt, at *D* var utryk og ville have klarhed og åbenhed. Han husker, at det gjorde stort indtryk på ham, at *D* virkede bange, og at det var meget vigtigt for ham, at *C* ikke fik noget at vide. *D* sagde direkte, at han var utryk, og at han oplevede, at *C* og hendes familie hele tiden var i hjemmet. "De går bare rundt og ser, hvad de vil have. De er griske". Der blev også talt om skoven, og hvad der skulle ske med jorden.

D underskrev herefter fuldmagten, som blev afleveret til pigerne. De kom dog aldrig til at se testamentet. Et eller andet kom i vejen. De lavede lyd- og videooptagelserne fordi, de var klar over, at der foregik noget, og de syntes, det virkede dybt mystisk. Det var også deres klare indtryk, at

det ikke var det, D ønskede. De kunne ikke få lov til at være alene med D. Til sidst blev de fuldstændigt afvist. D var altid for træt. Han ved, hvem P er og har truffet hende hos D. Hun har dog mest befundet sig i køkkenet. Det var hans fornemmelse, at hun holdt øje med dem, når C ikke var til stede. D ville gerne have orden på det og foreslog, at hver part skulle have egen advokat og mødes og afgøre det en gang for alle.

F har forklaret, at han er søn af B. Han er politimand og har gennem 4½ år arbejdet ved Københavns Politi. D har været hvis ikke den vigtigste så den næst vigtigste person i hans liv. D var således en mellemting mellem en morfar og far for ham, da hans egen far ikke var til stede. Han har også en meget tæt relation til sin mor og sin moster, A. De 4 har sammen udgjort en meget tæt knyttet gruppe. Der har altid været talt åbent om økonomien. D var meget økonomisk bevidst. Da C kom ind i billedet, kunne han, selv om han var lille, godt mærke, at der opstod nogen spændinger. Han kom dog selv fint ud af det med C, og det ændrede ikke hans relation til D. Han havde indtryk af, at han var den, der betød mest for D. Det var også det, D fortalte ham, når de var alene, og deres fortrolighed var uændret frem til D's død. B og A betød også meget for D. Herudover var E, der på et tidspunkt var en del af deres familie, D's mest fortrolige rådgiver. Efter C og D blev gift, fik C mere indflydelse på D's liv. Man kunne godt mærke, at de betragtede sig som et ægtepar. Det ændrede dog ikke noget for ham, han kunne stadig komme helt uhindret i deres hjem, men for resten af familien blev det anderledes.

Da D blev syg, ændrede han sig. Han bevarede sin langtidshukommelse, og vidste hvem de var. Han havde en lille test, han lavede med D, hver gang han besøgte ham. Han spurgte til benzinprisen, for sådan noget havde D altid fulgt med i, men nu skød han ind imellem meget forkert.

I sommeren 2013 tog han til Afghanistan og kom tilbage i starten af februar 2014, hvor han besøgte D. Han havde aldrig set ham så dårlig før. Det var en tung periode at gå igennem. Han besøgte ofte D og kunne mærke på ham, at han var meget bange og meget fortvivlet og ikke vidste, hvad der foregik omkring ham. D bad vidnet om at finde ud af det. D kunne ikke redegøre nærmere for, hvad det var. Han gav udtryk for, at han muligvis havde underskrevet nogen dokumenter, og at der var sket en omlægning af hans økonomi. Det fyldte rigtig meget for D. Han talte næsten ikke om andet, når de var alene sammen.

Det er ham, der har optaget den fremlagte video. Den er på i alt 28 minutter. Efter D havde skrevet under på fuldmagten, sagde han igen, at arven ikke måtte gå til C's familie. Det gentog han flere gange.

Forhenværende statsautoriseret revisor O har forklaret, at han var revisor for D i omkring 10 år. Han var således involveret i beregningen af de skattemæssige konsekvenser af, at C skulle blive boende på vej. Han holdt i den forbindelse et møde med D og E. Det var inden, D blev syg. Han var helt klar på det tidspunkt. D ønskede at tilgode C med et beløb på omkring 1 mio. kr. De drøftede forskellige modeller til, hvordan dette kunne udmøntes i praksis. Bl.a. talte de om noget med en bopælsret. D var ked af at give C kontanter, da C havde en søn, som D var bange for, at pengene ville gå til.

Foreholdt e-mail af 29. marts 2017 har vidnet forklaret, at Z var ansat i samme revisionsfirma. Han kan godt huske mødet med D den 6. maj 2015. Han mener også, at han var med til det efterfølgende møde, som bliver omtalt i mailen. Det var, da mødet var ved at være forbi, at de fik opgaven med at beregne, hvorledes arven ville blive fordelt. Han mener, de kontaktede advokat K, og de har formentlig også fået testamentet. De lavede herefter en beregning, der viste, hvad C ville få og hvad børnene ville få, både for så vidt angik arv og pension. D virkede helt klar i begyndelsen af mødet, men efter en halv times tid, begyndte det at køre lidt i ring for ham. Brevet af 5. november 2015 mindes han kun svagt. Han kan således ikke huske, i hvilken sammenhæng de fik opgaven og af hvem. Han mener ikke, han var i kontakt med D.

Advokat J har forklaret, at hun overtog sagen fra advokat H i efteråret 2013. Advokat E havde lavet et udkast til testamente på vegne af D, og hun så det som sin opgave at hjælpe med at få fordelingen af arven løst til begge parter tilfredsstillelse. Hun fik dog hurtigt fornemmelsen af, at der var mere end to parter i sagen. Det hele var meget stresset, døtrene blandede sig, og det var dem, de ventede på. Hun holdt et møde med C, men havde ikke direkte noget med D at gøre. Han var E's klient. Efter et stykke tid fandt hun ud af, at det testamente, E havde udarbejdet udkast til, ikke var i overensstemmelse med det Sanne og D ønskede. Hun havde en telefonsamtale med C, hvor D var i baggrunden og blandede sig i samtalen. Det blev mere og mere klart for hende, at D og C ønskede et testamente med en helt anden ordlyd. D tilkendegav tydeligt fra baggrunden, at han ikke var enig i E's udkast.

Hun begyndte at få en dårlig fornemmelse af det hele og foreslog C, at de fandt en anden advokat. Hun foreslog også, at de henvendte sig til en læge og fik dokumentation for, at D kunne oprette testamente. Hun var ikke selv i tvivl om, at det kunne han godt. C fortalte hende senere, at lægen også havde sagt god for det.

Da hun sendte sin mail af 13. november 2013, var det hendes indtryk, at sagen

ville kunne løses på de i mailen skitserede vilkår.

Hun husker ikke sin mail af 2. december 2013 konkret, men kan godt huske, at der blev skrevet noget i den retning. Hun havde omkring den 5. november 2013 skrevet til **E** og givet en 8 dages frist. I starten af december fik hun et nyt udkast til testamente fra **E**, som hun videresendte til **C**. **C** ringede imidlertid kort efter og fortalte, at de havde fået en anden advokat.

Hun husker ikke det nøjagtigt tidspunkt, men hun kan se på sagen, at hun sendte sin faktura til **C** den 15. eller 17. december 2013.

Neuropsycholog M har forklaret, at hun udmærket husker **D**. Hun var første gang i kontakt med ham i 2012. Hun fungerede dengang som konsulent i Region Nordjylland og varetog neuropsychologiske undersøgelser af patienter, der havde haft en hjerneblødning. Hendes opgave var at afdække omfanget af skaderne og komme med forslag til genoptræning, og hvad man kunne gøre for at kompensere for skaderne. **D** var hårdt medtaget. Han havde en meget speciel tilstand. Han vidste således, hvor han var, men han kunne ikke identificere det visuelt. Det bliver bedre med tiden, og man kan i et vist omfang komme over det, men man bør samtidig træne andre sanser, så man langsomt vænner hjernen til at visualisere ting igen ved brug af disse. Hun vil ikke mene, at han 5-10 dage efter hjerneblødningen var i stand til at underskrive et dokument. Han var i en konfusionstilstand.

I januar 2014 var hun igen i kontakt med **D**. Denne gang som privat konsulent. **D** havde haft nogle epileptiske anfald, og hun blev bedt om at fortage en opfølgende undersøgelse. **D** nævnte, at hans døtre havde rejst tvivl om, hvorvidt han kunne varetage sin økonomi. Hun lavede en grundig undersøgelse, der bl.a. omfattede en vurdering af **D** ud fra de oplysninger, han og **C** kunne give, samt diverse test, navnlig i forhold til hukommelse, opmærksomhed og visuelle funktioner. Hun kunne se, at der var sket en bedring i forhold til den hukommelsesmæssige funktion. Det var dog stadig svært for ham at lagre nye informationer. Langtidshukommelsen var fin. Hun kan vedstå sin konklusion i rapporten af 22. januar 2014. Der skal temmelig meget til, før man vil konkludere, at en person ikke er mentalt til stede. **D** reflekterede helt relevant over sine ønsker og behov. Det var hendes vurdering, at han var habil til at lave et testamente. Da hun lavede undersøgelsen, var hun dog ikke klar over, at han havde planer om at oprette testamente. **D** gav overfor hende alene udtryk for en undren over at være sat under administration og kørt ud på et sidespor af døtrene. Det kunne han ikke forstå. Hendes vurdering var, som hun skriver, at **D** godt kunne klare sin økonomi, men at han havde brug for støtte. Han kunne således godt forholde sig til noget, men han kunne ikke selv læse. Han var intellektuelt til stede og nærværende, men også præget af et højt

stressniveau. Det skulle, der selvfølgelig tages højde for.

I december 2014 blev hun kontaktet af C. D. havde fået det værre, og C. bad hende tage nogle samtaler med D. Han var meget forpint af sin situation, navnlig pinte det ham, at han ikke havde kontakt til sine døtre. I marts 2015 blev der holdt et møde hos hende, hvor også A, B og C deltog. Der blev lavet nogen konkrete aftaler på mødet. Hun husker det dog ikke i detaljer, men det var noget med, at pigerne skulle have lettere adgang til D i form af nogle besøgsdage og mulighed for telefonisk adgang. Der blev gjort et forsøg fra begge parter side for at få det til at fungere, men der var et meget højt konfliktniveau vedrørende alt det juridiske, og det var det, der presede P. Derfor valgte hun at trække sig. Hun havde sagt ja til mødet for at hjælpe D. Hun var først og fremmest psykolog for D.

Den 21. oktober 2016 skrev hun efter en henvendelse fra advokat K en erklæring om D's tilstand. Hun kan godt genkende det, der står i erklæringen fra Vesthimmerlands Kommune under den 3. og 8. januar 2014. D havde således brug for genkendelighed og tryghed omkring sig og udtrættedes mentalt af helt almindelige situationer. Han var hele tiden på mentalt overarbejde.

Da hun afsluttede sit forløb hos D og C aftalte de, at C, hvis hun havde behov for råd og vejledning i forhold til D, måtte gøre brug af hende. Det gjorde C et par gange bl.a. i sommeren 2016, hvor de var enige om, at D skulle indlægges.

Hun vil beskrive D som et meget selvstændigt menneske. Han havde sine egne meninger og havde været en meget handlekraftig mand, men var nu blevet mere afhængig af andre. Han var utrolig glad for C og satte stor pris på hendes hjælp og støtte. Det gav han flere gange udtryk for.

A har forklaret, at hun var ansat i den kommunale hjemmeserviceordning og i den forbindelse kom forbi og hjalp hos C og D. D var dengang stadig i stand til at gå en tur og tænke fornuftigt, og man kunne fint tale med ham om hvad, der foregik, og han fulgte med i alt. Han fortalte hende, at der var nogle problemer i forhold til børnene, der ikke kom i hjemmet. Han fortalte også om sit barnebarn, F, som han var glad for.

Hun kunne ikke rigtig blive klog på hans forhold til døtrene. Hun spurgte ham flere gange næsten hver uge, om han var interesseret i, at døtrene skulle komme og besøge ham. Det var han ikke, heller ikke F. Hun ved ikke hvorfor. Det spurgte hun ikke nærmere ind til. Det var C, der havde opfordrede hende til at spørge D, om han ville have besøg af sine børn. C tænkte, at det måske kunne være nemmere for D at sige til og fra, hvis det var en udefrakommende, der spurgte ham. Der var ingen tvivl om, at D skulle have

mulighed for at se sine børn, hvis han ville. Da **D** blev dårligere, tilbød kommunen hende og 2 andre at blive faste fuldtidsvagter hos **D**. **D** havde haft epileptiske anfald og var meget dårlig det meste af tiden. Hun passede **D** fast i 3 måneder frem til dødsfaldet.

N har forklaret, at han oprindeligt var ansat som revisor i det firma, der lavede regnskaber for **D**'s virksomhed. Da han gik på pension, blev han ansat af **D** som timelønnet og udførte forskellige regnskabsmæssige opgaver. **D** havde derudover sin revisor, **O**. Vidnet stod for de daglige posteringer og fungerede som en slags bogholder. Han havde sit eget kontor hos **D**, hvor hele bogholderiet stod. Han varetog opgaven, indtil kort før **D** døde, bortset fra en periode hvor **A** overtog hans funktioner.

A havde i den forbindelse bogholderiet til sin disposition. Det var ikke noget problem for ham, hvis familien syntes, at det var mest hensigtsmæssigt. Han har altid haft et godt forhold til **D**, men han kendte ikke nærmere til de familiemæssige problemer. Han ved dog, at **D** syntes, at det var underligt, at

A havde taget over, og han syntes ikke, at han havde tilstrækkelig føling med, hvad der foregik. Efter et stykke tid anmodede **D** vidnet om at varetage bogholderiet igen. Han har ikke været involveret i testamentet, men han har i forbindelse med et møde set en talmæssig opstilling over, hvor meget og hvem der skulle arve. For **D** var det af stor betydning, at **C** kunne fortsætte med sin levevis efter hans død.

T har forklaret, at han var **D**'s nabo fra først i 80'erne, og indtil **D** fraflyttede gården for 6-7 år siden. De bibeholdte dog også efterfølgende kontakten. Han leverede f.eks. pejsebrænde til **D**, og i den anledning drak de altid en kop kaffe sammen. Han har også været inviteret til sociale arrangementer hos **D**. Han har talt med **D** om testamentsoprettelse og om forholdet til familie og døtre. **D** har på et tidspunkt vist ham nogle papirer bl.a. noget fra en advokat, der hed **E**. Det drejede sig om, at **D** skulle have afgivet sin dispositionsret over sin egen økonomi til enten advokaten eller døtrene. Det begrænsede **D** og **C**'s tilværelse, og **D** var meget utilfreds med situationen generelt. På det tidspunkt var **D** frisk nok og kunne sagtens selv disponere, men han måtte ikke en gang hæve sine egne penge. **A** havde overtaget det hele. Det gav anledning til mange frustrationer. Vidnet havde dog svært ved at forstå, hvad konflikten helt nøjagtig gik ud på. **D** ønskede virkelig at have et godt og stabilt familieliv. Han nævnte dog flere gange, at han havde dårlig samvittighed overfor sine døtre, som han havde forsømt som små på grund af forretningen. Det ville han råde bod på nu. **D** var også meget glad for at have mødt **C**. Forholdet betød virkelig meget for ham, men det var uforeneligt med hans ønske om, at døtrene skulle være en del af familien.

Der var nogle konflikter, og det virkede klart som om, den her **E**

måske ikke var helt uvildig i sine skrivelser. Sagsgangen var tillige meget langsom, og det var vidnets indtryk, at det ikke var helt i D's interesse. E havde tidligere været samlevende med B. Han sagde til D, at han syntes, at han burde have sin egen advokat. Han kendte ikke advokat K, men han vidste, at en anden af deres naboer havde brugt ham, og at han var kendt for at være hård og effektiv. Det fortalte han til D, og herefter kom K ind i billedet.

Han blev ved med at se D, også efter han blev syg. I starten var D rimelig kvik. Hans hukommelse havde taget skade, men han havde stadig fokus på politik og økonomi. Det gik dog langsomt tilbage for ham.

Parternes synspunkter

A og B har i deres påstandsdokument anført følgende til støtte for de nedlagte påstande:

BS /2017

"...

I forhold til påstand 1 - 4 skal det gøres gældende, at sagsøgte har udnyttet D's svaghedstilstand og afhængighed af sagsøgte på en utilbørlig måde til

-at få oprettet testamentet dateret den 4. december 2013 som begunstigede sagsøgte og som indeholdt en tilbagekaldelse af arveafkaldet mellem D og sagsøgte, bilag 3,

-at udforme et tillæg, bilag 12, dateret den 20. december 2013, til ægtepagten dateret den 2. november 2009, bilag 2, hvorefter D og sagsøgte, i forbindelse med deres forestående ægteskab, fik fuldstændigt særeje. Tilbagekaldelsen af denne ægtepagt medførte, at D og sagsøgte fik formuefællesskab,

-at få foretaget ændringer af begunstigelsesklausul til pensioner, oprettet den 27. december 2007, bilag 4, ved oprettelse af ny begunstigelsesklausul som det fremgår af bilag 13, dateret den 13. februar 2014,

-at få oprettet en gaveægtepagt, bilag 14, hvorefter sagsøgte fik overdraget ejendommen , dateret den 13. april 2015, jf. bilag 14.

Det skal desuden gøres gældende at D var i en vildfarelse omkring de faktiske forhold omkring gevinsten ved salg af sin virksomhed, hvor sagsøgerne fik en gevinst ved salget, da de var

aktionærer og bestyrelsesmedlemmer.

Påstand 1

Til påstand 1 skal det yderligere gøres gældende,

-at testamentet er ugyldigt jf. arvelovens § 74 og 75, ligesom forudsætnin-
gerne for oprettelse af testamentet til fordel for sagsøgte er bristet jf. arve-
lovens § 77 stk. 1.2.,

-at sagsøgte udnyttede D's svaghedstilstand og pressede
ham til at underskrive testamentet bilag 3, som var væsentligt anderledes
end det D tidligere havde tilkendegivet overfor
sin mangeårige advokat, E, og at sagens korrespondance
mellem advokat E og advokat J
klart dokumenterer, at D ønskede et testamentet
med et væsentligt anderledes indhold og hvor sagsøgte udtog begrænset
arv,

-at konsekvensen af testamentet, bilag 3, sammenholdt med det
umiddelbart herefter oprettede tillæg til ægtepagten, bilag 12, indebærer,
at sagsøgte skulle modtage ejendommen

og indbo samt en boslod på halvdelen af formuen
og endvidere halvdelen af boet efter D i arv således
at sagsøgte modtog mere end 3/4 af D's formue. Det har
aldrig være D's intention,

-at det må have formodningen imod sig, at D ønskede,
at størstedelen af hans formue gik videre til sagsøgtens livsarvinger
og evt. slægt, når sagsøgte afgår ved døden, da sagsøgerne og deres
slægt helt åbenbart er D's nærmeste,

-at forløbet efter testamentes, men også ægtepagtens og de øvrige
omtvistede dokumenters oprettelse bekræfter, at sagsøgte har udnyttet
D's tilstand svaghedstilstand til at hindre at

D ændrede testamentet og de øvrige dokumenter, som blev
oprettet til Sagsøgtens fordel,

-at D efter testamentets oprettelse klart har tilkendegivet,
at han ikke kendte testamentets eller ægtepagtens indhold, og
anmodede om sagsøgernes bistand til at få fremskaffet dette med
henblik på at få afklaret indholdet. Dette fik sagsøgte forhindret,

-at D ønskede en gennemgang af konsekvenserne af testamen-
tet ved sin revisor, og der blev også udformet en redegørelse

fra revisionsfirmaet, men det skal gøres gældende, at dette tilgik sagsøgte og ikke D. Sagsøgte forhindrede et møde mellem revisor og D i tilknytning hertil,

-at sagsøgte fik forhindret at der blev etableret et møde mellem D, sagsøgte og sagsøgerne med advokatbistand med henblik på drøftelse af testamentet, til trods for, at D klart på lydoptagelsen tilkendegiver, at det var hans ønske,

-at sagsøgte lagde hindringer i vejen og forhindrede sagsøgernes kontakt med D.

Det skal subsidiært gøres gældende, at testamentet er ugyldigt på grund af bristede forudsætninger, idet sagsøgte i meget vidt omfang har misbragt sin fuldmagt til at begunstige sig selv på et tidspunkt, hvor D var dement, jf. arvelovens § 77 stk. 1.2.

Påstand 2

Til påstand 2 skal det gøres gældende, at tilbagekaldelsen af arveafkaldet i testamentet er ugyldigt da testamentet bortfalder.

Subsidiært skal det anføres, at testamentet er ugyldigt efter aftalelovens § 31 og aftalelovens § 33.

At aftalelovens bestemmelser om svage ugyldighedsgrunde bliver stærke i familieretlige formueforhold.

Påstand 3

Til påstand 3 skal det gøres gældende, at ophævelsen af særejeægtepagten er ugyldig som følge af sagsøgtes udnyttelse af D's tilstand jf. aftalelovens § 31 og aftalelovens § 33.

Det skal endvidere gøres gældende, at det må have formodningen imod sig, at D ville etablere formuefællesskab da dette vil indebære,

-at D derfor skulle dele sin formue med sagsøgte, i tilfælde af separation og skilsmisse, hvilket primært vil indebære, at D skulle aflevere en stor del af sin formue til sagsøgte, da sagsøgte ikke havde midler af betydning,

-at ophævelsen af særejet ville indebære, at D skulle dele sin formue med sagsøgtes livsarvinger, såfremt sagsøgte døde

før D ,

Påstand 4/5

Til påstand 4 skal det anføres,

-at gaveægtepagten er ugyldig jf. aftalelovens § 31 og § 33. Det må have formodningen imod sig, at D ville overdrage huset til sagsøgte eftersom dette ville indebære, at han ikke selv havde ejendomsretten til dette.

Påstand 6

Det skal gøres gældende, at sagsøgte misbrugte sin fuldmagt, bilag P, til at råde over D's formue og udnyttede D's svaghedstilstand. Der skal i den forbindelse henvises til sagsøgernes replik side 84-86 og sagsøgernes processkrift af 27. maj 2020 side 12-16.

Det skal gøres gældende, at sagsøgte har anvendt D's konto en et exorbitant stort forbrug, som ligger udover fuldmagtens grænser.

Det skal gøres gældende, at sagsøgte har foretaget betydelige kontante hævninger fra D's konti, og da der ikke foreligger en dokumenteret redegørelse eller sandsynliggørelse af, hvad pengene er blevet anvendt til, må dette komme sagsøgte til skade.

Den nedlagte påstand er baseret på en redegørelse over sagsøgtes forbrug sammenholdt med et skøn over et rimeligt forbrug.

Det skal endvidere gøres gældende, at sagsøgte selv under procesveksling erkendte, at der havde været betydelige hævninger på D's konti. Sagsøgte har således i processkriftet A opgjort dette således:

Året 2014 (bilag U)	kr. 1.398.286,78
Året 2015 (bilag V)	kr. 1.809.151,67
2016, januar-oktober (bilag N)	kr. 1.101.752,92
I alt	<u>kr. 4.309.191,37</u>

Det skal gøres gældende, at det er uomtvisteligt, at det store forbrug blev finansieret af D og hans selskaber ved foretagelse af udlodning fra disse, og fra salg af D's ejendom

og møllen.

Det skal endvidere gøres gældende, at sagsøgte har anvendt betragtelige midler til indbo og istandsættelser af ejendommen

, som sagsøgte vidste ville tilgå

hende ifølge det testamente, der var oprettet den 4. december 2013.

Der skal henvises til redegørelse over sagsøgtes dispositioner der er omtalt i sagsøgernes processkrift af 27. maj 2020 side 12-16.

Sagsøgte har erkendt, at, s bo har krav mod sagsøgte svarende til indfrielse af lånet i ejendommen

, samt gæld ved optagelse af lån til køb af bil, således at sagsøgte har erkendt at skyldte boet kr. 2.016.459,26.

...."

C har i sit påstandsdokument anført følgende til støtte for de nedlagte påstande:

"...

BS- /2016-ALB:

Til støtte for C s påstand 1 gøres det gældende,

at D d. 04.02.2014 gyldigt har ændret begunstigelsen på ratepensionen, således at denne skal deles med 50% til ægtefællen og 50% til deling mellem døtrene, jf. bilag *1.

at D d. 03.12.2014 gyldigt har gentaget den ændrede begunstiggelse på ratepensionen, således at denne skal deles med 50% til ægtefællen og 50% til deling mellem døtrene, jf. bilag *2.

at de sagsøgte (A og B) ikke har godtgjort, at D på grund af sindssygdom, herunder svær demens, hæmmet psykisk udvikling, forbigående sindsforvirring eller en lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, da han ændrede begunstigelsesklausulen d. 04.12.2014, jf. herved værgeomålslovens § 46, stk. 1.

at D s beslutning om ændring af begunstigelsesklausulen er truffet efter rådgivning af advokat K i december 2013 i forbindelse med, at D oprettede testamente med attestation fra notaren om, at testator var i stand til fornuftsmæssigt at oprette testamente.

at det fremgår af neuropsykolog M s erklæring af

22.01.2014 (bilag *15), at hun har foretaget neuropsykologiske undersøgelser d. 04.01 og 11.01.2014, og at hun konkluderer, at **D** fremstår samlet set relevant med god indsigt og normalt refleksionsniveau.

at de sagsøgte (**A** og **B**) ikke har godtgjort, at **D**'s ændring af begunstigelsesklausulen d. 04.02.2014 skulle være ugyldig i medfør af aftalelovens § 31.

D har selv ønsket, at 50% af ratepensionen skulle tilfalde hans døtre, og 50% skulle tilfalde hans hustru. **D** kunne have indsat **C** som begunstiget på hele ratepensionen, men han valgte, at hans døtre skulle have 50%.

at de sagsøgte (**A** og **B**) ikke har godtgjort, at **D**'s ændring af begunstigelsesklausulen d. 04.02.2014 skulle være bortfaldet på grund af bristende forudsætninger.

Det bemærkes, at **D** var fuldt ud bekendt med samtlige hævninger fra sine konti.

Til støtte for **C**'s påstand 2 gøres det gældende,

at **D** i gyldigt har ændret begunstigelsen på ratepensionen, således at denne skal deles med 50% til ægtefællen og 50% til deling mellem døtrene. Der henvises til anbringenderne under påstand 1.

at konto ikke vedrører den omstridte ratepension, men vedrører en anden pension, som afdødes døtre er de eneste begunstigede på.

Til brug for retten afgørelse efter retsplejelovens § 332, stk. 1 kan sagens værdi opgøres således:

Ratepensionskonto	til værdi pr. 24.11.2020:	kr. 314.364,96
Ratepensionsdepot	til værdi pr. 24.11.2020:	kr. 8.866.632,00
I alt		kr. 9.180.996,96
Sagsgenstanden udgør 50% heraf		kr. 4.590.498,48

BS- /2017-ALB:

Til støtte for **C**'s påstand 1 gøres det gældende,

at sagsøgerne ikke har godtgjort, at notartestamentet oprettet

04.12.2013 (bilag *A) er ugyldigt i medfør af arvelovens § 74, idet testamentet er oprettet med bistand fra advokat **K** og underskrevet i overværelse af notaren.

at advokat **K** en havde et møde med ægtefællerne på parternes bopæl d. 03.12.2013, hvor parterne blev grundigt vejledt om de forskellige muligheder for, at parterne kunne sikre hinanden ved oprettelse af testamente, oprettelse af ny ægtepagt om overgang til formuefællesskab og om begunstiggelse på **D**'s ratepensioner.

at advokat **K** på basis af parternes ønske straks efter mødet udarbejdede udkast til testamente, som blev sendt til parterne pr. mail samme aften, og at testamentet blev gennemgået grundigt på et møde på parternes bopæl d. 04.12.2013, hvori deltog advokat **K** og notar **X**.

at det følger af arvelovens § 70, at notarens påtegning på testamentet af 04.12.2013 (bilag *A) skal anses som bevis for de forhold, der er omfattet af attestationen, medmindre særlige omstændigheder giver grund til at betvivle påtegningens rigtighed.

at der i denne sag ikke er noget som helst grundlag for at betvivle rigtigheden af **X**'s påtegning af 04.12.2013, hvorefter testatorerne var i stand til fornuftsmæssigt at oprette testamente.

at erklæringen af 18.11.2013 fra læge **L** (bilag *12) udtaler, at **D** vurderes så velfungerende, at der ikke er belæg for umyndiggørelse. Patienten er orienteret i tid og sted og egne data.

at det fremgår af neuropsykolog **M**'s erklæring af 22.01.2014 (bilag *15), at hun har foretaget neuropsykologiske undersøgelser d. 04.01 og 11.01.2014, og at hun konkluderer, at **D** fremstår samlet set relevant med god indsigt og normalt refleksionsniveau.

at sagsøgerne tilsyneladende selv var af den opfattelse, at **D** var testamentshabil, forudsat at testamentet fik et indhold, som de kunne godkende.

at testamentets indhold er så let forståeligt og ukompliceret, at der ikke kan herske den mindste tvivl om, at **D** var i stand til at forstå dette.

at det var **D**'s udtrykkelige ønske, at sagsøgerne ikke

skulle have deres arv reduceret til tvangsarven, og at arven skulle fordeles på samme måde som den legale regel i arvelovens § 9, stk. 1, bortset fra at sagsøgte forlods skulle arve sommerhuset på , og indboet i sommerhuset.

at det var **D** , som ikke kunne acceptere indholdet i det af advokat **E** udformede udkast til testamente, og at det var **D** , der tog initiativ til via sin fysioterapeut at finde en ny uvildig advokat, der kunne bistå med udarbejdelsen af testamentet.

at der ikke har været tale om en utilbørlig påvirkning eller misbrug af testators manglende dømmekraft, svaghedstilstand eller afhængighed, og at der således ikke er grundlag for at tilsidesætte testamentet i medfør af arvelovens § 75.

at det tværtimod er fuldt ud forståeligt, at **D** på samme måde som de fleste andre gifte personer i Danmark ønskede, at hans hustru ikke skulle stå uden midler i tilfælde af hans død, men at hun skulle sikres på rimelig måde i tilfælde af hans død.

at **D** ikke ønskede at begunstige hustruen mest muligt, således som langt de fleste ægtefæller gør. Han ønskede, at døtrene skulle arve 50% og hustruen 50%, bortset fra at hustruen forlods skulle arve sommerhuset på , og indboet i sommerhuset.

at der ikke er grundlag for at erklære testamentet ugyldigt i medfør af arvelovens § 77, stk. 1, 2), idet der ikke foreligger bristende forudsætninger. Det bemærkes, at **D** var fuldt ud bekendt med samtlige hævninger fra sine konti.

Til støtte for **C** s påstand 2 gøres det gældende,

at arveafkaldserklæringen af 02.11.2009 gyldigt blev tilbagekaldt i indledningen til notartestamentet af 04.12.2013. Hvis notartestamentet er gyldigt, er arveafkaldserklæringen dermed gyldigt tilbagekaldt.

Til støtte for **C** s påstand 3 gøres det gældende,

at sagsøgerne ikke har godtgjort, at tillæg til ægtepagt oprettet 20.12.2013 og tinglyst 02.01.2014 (bilag *B) er ugyldigt i medfør af aftalelovens § 31 og § 33, idet parterne af advokat **K** forinden underskrift blev grundigt orienteret om retsvirkningerne, hvis de fortsat havde rent fuldstændigt særeje, og hvis de ændrede formueforholdet

til formuefællesskab. Ægtefællerne har ved det omhandlede tillæg til ægtepagt blot fået den formueordning, som er den legale formueorden i Danmark, hvilket var parternes udtrykkelige ønske. Dette er hverken udnyttelse eller i strid med almindelig hæderlighed.

at ægtepagts indhold er så let forståeligt og ukompliceret, at der ikke kan herske den mindste tvivl om, at **D** var i stand til at forstå dette.

at der ikke er grundlag for at erklære ægtepagten lyst d. 02.01.2014 ugyldig som følge af bristende forudsætninger. Det bemærkes, at **D** var fuldt ud bekendt med samtlige hævnninger fra sine konti.

Til støtte for **C**'s påstand 4 gøres det gældende,

at sagsøgerne ikke har godtgjort, at gaveægtepagten oprettet d. 13.04.2015 og tinglyst 20.04.2015 (bilag *C) er ugyldig i medfør af aftalelovens § 31 eller § 33, idet det var **D**'s udtrykkelige ønske, at sagsøgte kunne være sikker på, at hun kunne blive boende i ejendommen efter hans død.

Spørgsmålet om gyldigheden af gaveægtepagten er uden betydning, hvis det lægges til grund, at tillæg til ægtepagt, oprettet 20.12.2013 og tinglyst 02.01.2014, er gyldigt, idet parterne i så fald havde formuefællesskab, og idet begge parter nettobodele er positive, jf. bilag S.

Til støtte for **C**'s påstand 5 gøres det gældende,

at gaveægtepagten omtalt i påstand 4 er gyldig, hvorfor der ikke skal ske tilbageskødning af ejendommen.

at medmindre sagsøgerne får medhold i deres påstand 3, vil det ikke vil have nogen indflydelse på dødsboets deling, hvorvidt gaveægtepagten vedrørende overdragelsen af ejendommen

, er gyldig, idet ejendommen indgår i fællesboet, uanset om det er som en del af mandens bodel eller som en del af hustruens bodel, idet bemærkes, at begge bodele er positive, jf. bilag S.

at medmindre sagsøgerne får medhold i deres påstand 1, er der ikke nogen grund til at tilbageskøde ejendommen

, til dødsboet. Sagsøgte skal i henhold til testamentet arve

ejendommen forlods.

Til støtte for C's påstand 6 gøres det gældende,

at sagsøgte på intet tidspunkt har misbrugt sin fuldmagt af 13.12.2013 til at handle på D's vegne.

at D har været fuldt bekendt med og har accepteret alle indkøb og betalinger.

at kravets størrelse bestrides som helt og aldeles udokumenteret. at sagsøgernes påstand er fremkommet således i replik af 11.11.2017:

Hævet i 2015-2015, jf. bilag 35	kr. 3.574.452
Fradrag til skønnet forbrug	kr. -1.500.000
Indfriet gæld	kr. 1.563.000
Krav i påstand 6	kr. 3.637.452

at sagsøgernes opgørelse over forbruget i sagens bilag 35 ikke indeholder nogen form for oplysninger om, hvorledes de enkelte beløb er fremkommet. Der er f.eks. en post på 604.080,68 kr., som betegnes som diverse udgifter i 2015. Det er ikke muligt at vide, hvorledes beløbet er fremkommet, og allerede af den grund kan sagsøgernes opgørelse ikke lægges til grund for noget som helst.

at sagsøgerne ikke har fremlagt noget grundlag for at antage, at velhavende ægtepars årsforbrug ikke må overstige 500.000 kr. Der henvises til skrivelse af 05.11.2015 fra statsaut. revisor O (bilag M), hvoraf fremgår at Aps havde en egenkapital pr. 31.12.2014 på 16.148.000 kr., og at egenkapitalen efter afsat skat i selskabet i årene 2012-2014 var forøget med 5.119.000 kr., og at D's private formue efter alle afsatte skatter pr. 31.12.2014 udgjorde 11.586.000 kr., hvilket var en forøgelse på 3 år på 2.417.000 kr. Privatforbruget i 2012-2014 udgjorde samlet for de 3 år 1.819.000 kr.

at de af sagsøgte udarbejdede bilag N, U og V viser en korrekt opgørelse over fordelingen af udgifter i 2014-2016, hvor hver enkelt udgift er specificeret og sat i kolonne efter udgiftens art måned for måned.

at indfrielsen d. 08.10.2015 af gælden til Totalkredit i ejendommen

på 1.559.459,26 kr. ikke er et forbrug, som skal indgå i opgørelsen over ægtefællernes forbrug på samme måde som et køb af f.eks. en rejse. Indfrielsen medfører et refusionskrav mellem ægtefællernes bodele i medfør af RVL § 29, således at der skal aktiveres et tilgodehavende på 1.559.459,26 kr. i afdødes bodel og et passiv på 1.559.459,26 kr. i sagsøgtes bodel. Da begge ægtefællers nettobodele er positive, jf. bilag S, har dette refusionskrav ingen betydning for dødsboets størrelse og arvens fordeling. Sagsøgernes påstand skal nedsættes med 1.563.000 kr. allerede af denne grund.

at købet af en ny bil af mærket Citroën DS 5 i september 2015 kostede netto 357.000 kr., idet en gammel Jaguar blev givet i bytte, jf. købekontrakt, der er fremlagt som bilag Ø. Bilen indgår i sagsøgtes bodel med 304.000 kr., jf. bilag R. Sagsøgte gør gældende, at køb af en bil ikke er et forbrug, som skal indgå i opgørelsen over parternes forbrug på samme måde som et køb af f.eks. en rejse.

at opgørelserne over forbruget, bilag N, U, V, viser, at der i 2014-2016 er anvendt følgende beløb til forbedringer og omforandringer af ejendommen og indkøb til møbler til familiens bolig:

2014	kr. 99.975,68
2015	kr. 213.871,52
2016 - modernisering	kr. 53.869,40
2016 - indretning	<u>kr. 262.976,51</u>
I alt	<u>kr. 630.693,11</u>

Sagsøgte gør gældende, at anvendelsen af disse beløb ikke er forbrug, som skal indgå i opgørelsen over parternes forbrug på samme måde som et køb af f.eks. en rejse.

at afdøde i årene 2014-2016 har givet sagsøgerne samt barnebarnet
 F følgende kontante gaver, jf. liste, der er fremlagt som bilag
 Å

A	kr. 134.800
B	kr. 100.000
F	kr. 100.000

Sagsøgte gør gældende, at der ikke grundlag for, at sagsøgte skal refundere 334.000 kr., der er anvendt til gaver til sagsøgerne.

at størstedelen af kontantbeløbene på 192.605 kr. i 2014, 174.000 kr. i 2015 og 126.000 kr. i 2016, eller i alt 492.605 kr. er gået til betaling af hjælp til rengøring og personlig pleje.

at **D**s sygdom medførte ekstra medicinudgifter på ca. 2.000 kr. om måneden, jf. sagens bilag X, der viser, at der fra marts 2015 til maj 2016 blev indkøbt medicin på Farsø Apotek for 28.765,15 kr. For hele perioden 01.01.2014-21.10.2016 har medicinudgifterne udgjort ca. 66.000 kr. Dertil kommer indkøb af plastre i USA for ca. 40.000 kr.

...

Til brug for retten afgørelse efter retsplejelovens § 332, stk. 1 kan sagens Værdi opgørelse således:

Nettobeholdningen i dødsboet (begge ægtefællers bodele) udgør ifølge bobestyrers seneste opgørelse af 13.10.2019 9.988.088,06 kr., og C s boslods krav udgør således	kr.	4.994.044,03
C skal ifølge § 1.1. i notartestamentet af 04.12. 2013 forlods arve	kr.	1.695.000,00
og ifølge testamentets § 1.4. alt indbo	kr.	227.400,00
Resterende arvebeholdning herefter udgør 3.071.600,03 kr., og arv til C heraf 50%	kr.	1.535.800,01
Frifindelse for sagsøgernes påstand 6	kr.	3.337.452,00
Sagsgenstand i alt	kr.	<u>11.789.696,04</u>

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Notartestamente

D og **C** oprettede den 4. december 2013 et notartestamente, hvorefter det, bortset fra en bestemmelse om den faste ejendom som ægtefællerne boede i, var de legale arveregler, der skulle være gældende. I tiden forinden havde der, under inddragelse af blandt andre advokat **E** og **D**s døtre, været bestræbelser på, at der skulle oprettes et testamente. Det må således antages, at der fra døtrenes side som udgangspunkt ikke var indvendinger imod, at **D** på dette tidspunkt fornuftsmæssigt ville kunne foretage testamentariske dispositioner. Efter de foreliggende oplysninger om **D**s tilstand i slutningen af 2013 og begyndelsen af

2014, herunder navnlig den neuropsykologiske erklæring afgivet af *M* og indholdet af hendes forklaring for retten, finder retten ikke grundlag for at antage, at han på det tidspunkt var i en tilstand, hvor han ikke var i stand til fornuftsmæssigt at oprette testamente, jf. arvelovens § 74. Herefter, og når der henses til notarens påtegning sammenholdt med forklaringen afgivet af advokat *K*, foreligger der ikke særlige omstændigheder, der giver grund til at betvivle notarpåtegningens rigtighed, jf. arvelovens § 70.

På den baggrund finder retten heller ikke, at der er ført bevis for, at de testamentariske bestemmelser er fremkaldt ved tvang, svig eller anden utilbørlig påvirkning, jf. arvelovens § 75, smh. med aftalelovens §§ 31 og 33. De foretagne lydoptagelser af samtaler med *D* fra august 2014 og juli 2015 kan ikke føre til noget andet resultat. Det øvrige som døtrene har anført, herunder om urigtige forudsætninger efter arvelovens § 77, stk. 1, 2. pkt. kan heller ikke føre til noget andet resultat.

Notartestamentet er herved gyldigt oprettet og de testamentariske dispositioner (herunder tilbagekaldelsen af ægtefællernes arveafkald) er gyldige. Retten imødekommer således *C*s påstand 1 og 2.

Ægtepagt om ophævelse af særeje

Ægtefællerne oprettede den 20. december 2013 tillæg til ægtepagt, hvorved særejet i ægteskabet blev ophævet. I overensstemmelse med bevisførelsen ovenfor og idet retten navnlig lægger vægt på indholdet af *M*s erklæring og forklaringen afgivet af advokat *K*, er der heller ikke ført bevis for, at ægtefællernes ophævelse af særejeordningen mellem dem er ugyldig efter aftalelovens §§ 31 eller 33. Retten imødekommer derfor *C*s påstand 3.

Gaveægtepagt – ejendommen

Ægtefællerne oprettede den 13. april 2015 gaveægtepagt hvorved ejendommen blev overdraget fra *D* til *C*. Uanset at det efter de helbredsmæssige oplysninger fra begyndelsen af 2015 må lægges til grund, at *D*s tilstand var blevet forværret i forhold til slutningen af 2013 og begyndelsen af 2014, finder retten ikke, at der er ført et tilstrækkeligt bevis for, at der i forbindelse med overdragelsen forelå omstændigheder som omhandlet i aftalelovens § 31 eller § 33. I den forbindelse bemærkes, at overdragelsen, som sagen er forelagt og henset til bevisresultatet ovenfor, ikke har betydning for parternes retsstilling under skiftet, idet ejendommen fortsat tilhører formuefællesskabet. Retten imødekommer derfor *C*s påstand 4 og som følge heraf også hendes frifindelsespåstand ad påstand 5.

Påstand om tilbagebetaling af 2.759.060 kr. til dødsboet

Retten finder ikke, at det efter bevisførelsen er godtgjort, at *C*

har misbrugt sin fuldmagt af 13. december 2013 til at disponere på vegne af **D**. Der lægges herved vægt på **C**'s forklaring om de omhandlede dispositioner sammenholdt med det oplyste om formueforholdene i fællesboet. At **C** har anerkendt, at der eksisterer et re-fusionskrav som følge af **D**'s indfrielse af pantegælden i den faste ejendom, som tilhører hende, jf. påstand 4 og 5, og i anledning af køb af bil af mærket Citroën DS 5 indebærer, som sagen er forelagt for retten, ikke, at **C** skal tilpligtes at tilbagebetale noget beløb til dødsboet. Det lægges herved til grund, at begge bodele i fællesboet er positive. **C** frifindes derfor for **A** og **B**'s påstand 6. *Begunstigelsesindsættelse, ratepensionsordninger i Nordjyske Bank (BS /2016)*

Det må lægges til grund, at **D** underskrev begunstigelsesindsættelserne henholdsvis i februar 2014 og senere igen i december 2014. Der lægges herved vægt på de fremlagte dokumenter og på forklaringen afgivet af advokat **K**. I overensstemmelse med bevisresultatet vedrørende påstand 1 og 2 i sagen BS /2017 som anført ovenfor finder retten ikke grundlag for at antage, at **D** i 2014 var i en tilstand, hvor han ikke var i stand til at handle fornuftsmæssigt. Der lægges herved vægt på de foreliggende oplysninger om **D**'s tilstand i slutningen af 2013 og begyndelsen af 2014, herunder navnlig den neuropsykologiske erklæring afgivet af **M** og indholdet af hendes forklaring for retten samt forklaringen afgivet af advokat **K**. Herefter og når der henses til indholdet af begunstigelsesindsættelserne, finder retten ikke, at der er ført bevis for, at begunstigelsesindsættelserne er ugyldige efter aftalelovens § 31, § 33 eller grundsætningen om bristende forudsætninger.

Retten imødekommer derfor begge **C**'s påstande i sagen BS /2016.

Sagsomkostningerne

Efter sagernes udfald skal **A** og **B** betale sagsomkostninger i begge sager. Da **C** har fri proces skal beløbet efter retsplejelovens § 332, stk. 1, betales til Statskassen. Der lægges ved fastsættelsen af sagsomkostningerne vægt på sagernes værdi, forløb, problemstillinger og udfald, herunder blandt andet, at sagerne har angået betydelige værdier, at de har verseret siden henholdsvis 2016 og 2017, og at de er hovedforhandlet over 3 retsdage. På den baggrund fastsætter retten skønsmæssigt beløbet til dækning af advokatudgifter til i alt 500.000 kr. incl. moms. Heraf angår 125.000 kr. sagen BS /2016 og 375.000 kr. sagen BS /2017. Hertil kommer **C**'s udgifter til vidneførsel på i alt 6.167 kr. **A** og **B** skal desuden betale et beløb svarende til den retsafgift, som **C** skulle have betalt i BS /2016, hvis hun ikke havde haft fri proces, jf. herved retsplejelovens § 332, stk. 1. Dette beløb

udgør efter sagens værdi i alt 110.480 kr. jf. retsafgiftslovens §§ 1 og 2. I den forbindelse bemærkes, at den retsafgift (2.580 kr.) som **C** har indbetalt ved sagens anlæg og inden hun var meddelt fri proces, vil blive tilbagebetalt.

THI KENDES FOR RET:

BS 10547/2017

1. **A** og **B** skal anerkende, at notartestamentet oprettet og underskrevet af **C** og **D** den 4. december 2013 er gyldigt.
 2. **A** og **B** skal anerkende, at arveafkaldserklæringen underskrevet af **C** den 2. november 2009 er tilbagekaldt ved oprettelsen af gensidigt testamente mellem **C** og **D**.
 3. **A** og **B** skal anerkende, at tillæg til ægtepagt mellem **D** og **C** oprettet den 20. december 2013 og tinglyst den 2. januar 2014 er gyldigt.
 4. **A** og **B** skal anerkende, at gaveægtepagt mellem **D** og **C**, hvorved **D** overdrog ejendommen, oprettet den 13. april 2015 og tinglyst den 20. april 2015, er gyldig.
 5. **C** frifindes for påstanden om at tilbageskøde ejendommen omhandlet i påstand 4.
 6. **C** frifindes for **A** og **B**'s påstand 6.
- A** og **B** skal inden 14 dage betale 381.167 kr. i sagsomkostninger til Statskassen.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

BS- /2016

1. **A** og **B** skal anerkende, at **C** er begunstiget til 50 % af ratepensionsdepot i Nordjyske Bank depotnummer og ratepensionskonto i Nordjyske Bank kontonummer

2. *B* *C* frifindes for påstanden nedlagt af *A*
og

A og *B* skal inden 14 dage betale
235.480 kr. i sagsomkostninger til Statskassen.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

VESTRE LANDSRET DOM

afsagt den 28. februar 2022

Sagerne BS /2021-VLR og BS- /2021-VLR
(5. afdeling)

B

og

A

(begge advokat Louise Hougaard Vinkle)

mod

C

(advokat Jørgen U. Grønborg, beskikket)

Retten i Aalborg har den 18. januar 2021 afsagt dom i 1. instans (sagerne BS-
/2016-ALB og BS- /2017-ALB).

Landsdommerne Thomas Tordal-Mortensen, Helle Korsgaard Lund-Andersen
og Mikkel Bensby Nøhr (kst.) har deltaget i ankesagernes afgørelse.

Påstande

Appellanterne, B og A har for lands-
retten i påstandsdokumentet nedlagt følgende påstande:

"Påstand 1 (BS- /2021-VLR)

Appelindstævnte tilpligtes at anerkende, at det gensidige notartesta-
mente oprettet og underskrevet af appelindstævnte og D
dateret den 4. december 2013, er ugyldigt.

Påstand 2 (BS- /2021-VLR)

- a) Appelindstævnte tilpligtes at anerkende, at det af appelindstævnte oprettede og underskrevne arveafkald, dateret den 2. november 2009, om afkald på arv efter D er gyldigt,
- b) samt at anerkende at tilbagekaldelsen af det af appelindstævnte oprettede og underskrevne arveafkald på arv efter D i det gensidige testamente, oprettet og underskrevet af appelindstævnte og D den 4. december 2013, er ugyldigt.

Påstand 3 (BS- /2021-VLR)

- a) Appelindstævnte tilpligtes at anerkende, at tillæg til ægtepagt mellem D og appelindstævnte, underskrevet den 20. december 2013 og tinglyst den 2. januar 2014 om ophævelse af særejet mellem parterne er ugyldigt,
- b) samt at ægtepagten mellem appelindstævnte og D, underskrevet den 2. november 2009 om særeje mellem ægtefællerne er gyldigt.

Påstand 4 (BS- /2021-VLR)

Appelindstævnte tilpligtes at anerkende, at gaveægtepagt mellem D og appelindstævnte, hvorefter D overdrog ejendommen matr.nr. , beliggende , med overtagelsesdag den 1. april 2015, underskrevet den 16. april 2015 og tinglyst den 20. april 2015, er ugyldig.

Påstand 5 (BS- /2021-VLR)

Appelindstævnte tilpligtes at tilbageskøde ejendommen matr.nr. , beliggende til dødsboet efter D v/bobestyrer advokat Lars Grøngaard, Aarhus.

Påstand 6 (BS- /2021-VLR)

Frafaldes for landsretten.

...

Påstand 7 (BS- /2021-VLR)

Appelindstævnte tilpligtes at anerkende, at begunstigelsesbestemmelsen i pensionsopsparingen i Nørresundby Bank, underskrevet af D den 4. februar 2014 og gentaget af D den 3. december 2014 er ugyldige, og at ratepensionen med kontonummer

og depotnr. **B** og **A** udbetales til appellanterne med 50 % til hver."

Indstævnte, **C**, har påstået stadfæstelse.

C har fri proces for landsretten.

Supplerende oplysninger

B og **A** har for landsretten frafaldet anbringendet om, at **D** manglede evnen til at råde fornuftmæssigt over sine ejendele, jf. arvelovens § 74.

Forklaringer

og **E** **A** **B** **C** **K**
har afgivet supplerende forklaring. **Z** har
endvidere afgivet forklaring.

A har forklaret, at det var hendes far, der tog initiativ til, at hun blev medejer af hendes fars virksomhed. Det var **E**, der udarbejdede papirerne.

Efter, at hendes far havde fået en blodprop, var han fortsat det samme familiemenneske, men han havde meget svært ved f.eks. at følge med i politik, og han kunne heller ikke varetage sin formuepleje. Hun fik fuldmagt fra ham og overførte 7.000 kr. om måneden til det daglige forbrug. Hun kiggede på kontoudtogene 3 år tilbage og regnede sig frem til, at hendes far skulle bidrage med 7.000 kr. og **C** med 3.000 kr., som hun havde gjort, siden de blev gift. Hun sagde ikke til sin far og **C**, at de ikke selv måtte hæve penge. Hun spurgte **C**, om hun var enig i, at de 7.000 kr. var passende, men det fik hun ikke noget svar på. Hun fik heller ikke svar på andre henvendelser vedrørende økonomien. **E** sørgede for, at andre udgifter blev betalt.

Hun var ikke enig i, at det var i hendes fars interesse at flytte til sommerhuset, da han altid havde sagt, at han ville blive i sit hus, og i øvrigt kunne han ikke finde rundt i sommerhuset.

Hun havde brug for enetid med sin far, hvor de kunne tale om gamle dage, herunder om deres farmor, men det fik hun ikke. Når **C** var til stede, var de nødt til at inddrage hende i samtalen.

Hendes far spurgte hende flere gange i 2014 og 2015, om de havde styr på det hele. Da de kom på uanmeldt besøg den 27. juli 2015, var det for at se, hvordan hendes far havde det. De kom ikke for at tale om arv, men hendes far bad under besøget flere gange om, at de skulle mødes med advokater og få gjort tingene

op. Hun opfattede det som om, at han gerne ville have styr på "de store linjer". Hun forsøgte efterfølgende flere gange forgæves at få kontakt med sin far, og omkring februar 2016 skrev hun også et brev. Hun turde ikke komme uanmeldt, da hun var bange for at få et tilhold. Hun blev heller ikke orienteret om, at hendes far var døde.

Hun kan ikke genkende hendes fars sprog under den samtale, som C optog den 15. august 2015. Hans sprog er groft og vulgært, og den måde talte han normalt aldrig på.

Hendes far "talte" S, fordi han var en del af pakken med C

Hun husker ikke, hvorfor de fik den tanke, at der kunne være oprettet et nyt testamente og/eller ægtepagt. Hun vidste ikke, at man frit kunne rekvirere en ægtepagt.

B har forklaret, at hendes far altid talte åbent om sin økonomi. Han fortalte dem om arveafkald og særeje, da han blev gift med C

Da hendes far blev syg, havde han svært ved at overskue ting og blev meget trættbar. Han mistede også næsten synet og kunne ikke læse på grund af hjerneskaden efter blodproppen. Af samme grund kunne han heller ikke genkende ansigter.

Da han blev udskrevet efter blodproppen, ringede han grædende til A og sagde, at der skulle laves et testamente til C's tilfredshed, da hun ellers ikke ville passe ham, og han ville komme på plejehjem. Hun gik ikke så meget op i de udkast til testamenter, som E udfærdigede, men hun kan huske, at der var noget med en bopælsret for C. Hun husker ikke, om der var tale om at ændre et kontantbeløb fra 1 mio. kr. til 2,5 mio. kr.

Senere spurgte hendes far flere gange til, om de havde fundet ud af, om han havde skrevet under på noget. De kunne ikke få en kopi af testamentet, da det var et gensidigt testamente. De vidste derfor godt, at der var lavet et testamente. De frygtede lidt, at de ville blive gjort arveløse. Hun vidste ikke, at ægtepagten om særeje var ophævet.

De aftaler, som de indgik under mæglingsmødet med M, blev ikke overholdt, da de ikke kunne komme i kontakt med deres far. Aftalen var, at de kunne besøge ham i weekenden og måske også ringe en gang i løbet af ugen. Hendes far var meget ked af den ufred, der var. Han ville for alt i verden undgå at komme på plejehjem. Hun så sin far sidste gang den 27. juli 2015, og derefter havde hun få telefonsamtaler med ham. Efter, at han havde fortalt

F, at han kunne blive straffet af C, tænkte de, at det måske også var bedst at give ham fred.

Hun kan ikke genkende sin fars ordvalg under den samtale, som C optog den 15. august 2015. Han virker helt psykotisk.

C har forklaret, at hun ikke kunne få oplyst, hvorfor hun og D var sat under "administration". Det blev sagt, at det var noget, der var bestemt, inden D blev syg. De fik overført 7.000 kr. til en madkonto, som ikke rakte. Hun overførte selv 2.000 kr. til samme konto. D havde store medicinudgifter, og af det beløb skulle der også betales for den praktiske hjælp, som D altid havde haft. Hun ringede til A eller E, når der manglede penge, og hun fik så efter noget besvær overført penge. Hun fortalte først omkring juletid D, at de ingen penge havde. Hun kendte ikke D's kode til hans dankort, men den kunne D huske, så på et tidspunkt lykkedes det dem at hæve penge. Hun husker ikke, hvornår det var, men det var måske i midten af 2013. Ingen af de advokater, de havde haft kontakt til, havde fortalt dem, at de bare selv kunne hæve penge. E sagde også, at det var bestemt for mange år siden, at døtrene skulle tage sig af D's økonomi.

D havde, længe før D blev, syg, sagt, at hun skulle arve sommerhuset på vej, og at hun også skulle have et beløb, så hun havde råd til at beholde sommerhuset. Det var imidlertid ikke det, der fremgik af det udkast til testamente, som E havde udarbejdet. Det var vigtigt for hende at få noget på skrift, og derfor sagde hun til advokat J, at hun kunne acceptere udkastet til testamente, hvor hun ville få en bopælsret og 1 mio. kr. til at betale husleje med. Det var D imidlertid meget uenig i. En af deres venner, V, foreslog, at hun i stedet fik et beløb på 2,5 mio. kr., og så kunne hun eventuelt købe en lejlighed, hvis hun ikke ville beholde sommerhuset. Det foreslog hun til advokat J, der viderebragte det til E, der imidlertid ikke vendte tilbage. Hvis advokat K ikke var kommet ind i sagen, ville hun have accepteret udkastet til testamentet med bopælsret. De havde ikke, inden advokat K kom ind i billedet, drøftet at ophæve særejet eller at ændre begunstigesindsættelsen i pensionsordningerne.

Advokat K kom ud til dem, og han og D talte længe sammen. Hun sad ved siden af og lyttede. Advokat K kom med forskellige forslag, herunder om at døtrene kun skulle have deres tvangsarv. Det blev afvist af D; selv om han på det tidspunkt var noget irriteret over, at døtrene kun gav dem meget lidt at leve for om måneden. Advokat K spurgte også til, hvorfor de havde særeje, og D svarede, at det var fordi, børnene ikke skulle være nervøse. D sagde, at særejet skulle ophæves, men hun bad D tænke over det. De talte også om pensionsordningerne, hvor der stod et stort milli-

onbeløb. Advokat **K** sagde noget med, at det var meget almindeligt, at hustruen fik pensionsordningerne, men **D** ville, at både hun og døtrene skulle have del i pensionsordningerne. Det blev ikke drøftet, hvad der ville ske med pensionerne ved en skilsmisse. Det var slet ikke noget, de havde i tankerne. Det blev også drøftet, om **F** skulle arve noget direkte efter **D**.

D foreslog, at **F** skulle arve skoven, men hun foreslog, at **F** i stedet skulle arve et kontant beløb, da der fulgte mange forpligtigelser med at eje en skov, herunder økonomiske. Det blev dog aldrig til noget. Skoven blev solgt til anden side.

D var frisk nok til at tage ind til notaren i Aalborg, men det fremgik af hans neuropsykologiske erklæring, at han havde det svært med forandringer, og derfor kom notaren hjem til dem. Under mødet med notaren blev paragrafferne i testamentet gennemgået en for en, og **D** stillede forskellige spørgsmål. Notaren spurgte, om testamentet var, som **D** ønskede det, og det bekræftede han.

D var rigtig glad, da det hele var ordnet. Han sagde, at hun ikke måtte sige noget til sin mor. **D** var ikke så glad for hendes mor. Da hun spurgte, hvad han ville sige til sine døtre, svarede han, at han bare ville sige, at han ikke kunne huske noget. Han gemte testamentet under madrassen og hentede det flere gange for blandt andet at vise det til **V** og til sin bogholder, og han havde det også med ud til sin revisor. **D** var ordblind, men han kunne godt læse, men det gik meget langsomt. Hun læste mest højt for ham, blandt andet fra Børsen, og det forstod han udmærket.

Hun ved ikke, hvorfor **D** under en køretur med **F** gav fuldmagt til, at døtrene kunne se testamentet. Han var under et stort pres. Hver gang **D** var alene med døtrene, ville de kun tale om testamentet. **D** havde glædet sig til **F**'s besøg. Da **F** var kørt, spurgte hun **D**, om det havde været en god dag, og han svarede, at det havde det ikke, da de havde fået ham til at skrive under på en fuldmagt. **D** havde svært ved at orientere sig, så hun tror, at han blev usikker, da han af **F** blev kørt ud i en skov.

Hun har aldrig truet **D** med at sende ham på plejehjem. Tværtimod har hun, når **D** var indlagt, kæmpet imod, at **D** kom videre på plejehjem, som **B** ønskede det. Hun har heller ikke truet med skilsmisse eller skældt ham ud. **B** sagde til **D**, at der i byen blev talt om, at hun ville sende **D** på plejehjem, og det blev sagt så mange gange til **D**, at han til sidst troede på det. Neuropsykologen sagde, at han på grund af sin sygdom ville tro på det, der blev sagt gentagne gange.

Hun er i dag folkepensionist og har kun sin folkepension. Hvis hun taber denne sag, har hun heller ingen bolig eller møbler. Hendes egne møbler blev solgt, da hun flyttede sammen med **D**.

Det var fysioterapeuten, der foreslog dem at kontakte advokat **K**, og **D** talte med en nabo, **T**, om det. **T** lovede at undersøge nærmere om advokat **K**. Det var **D** selv, der sagde, at han havde hørt, at advokat **K** var en hård hund. **D** fik advokat **J** til at opsiges **E**, og hun skrev også selv en mail til **E**. Den blev dog aldrig sendt, da hun vidste, at det ville give en masse bal-lade.

Der blev aftalt et møde, hvor døtrene og deres advokat skulle komme og drøfte de økonomiske forhold, men det måtte aflyses, da **D** var syg med blærebe-tændelse. Der blev aldrig aftalt et nyt møde.

Hun foreslog på et tidspunkt **D**, at han deltog i et møde med døtrene og de-res advokat sammen med advokat **K**, uden at hun var til stede, men det ønskede **D** ikke.

Da hun mødte **D**, havde hun en OK økonomi, men hun havde lidt gæld i anledning af, at hun havde måttet betale for afløsere i sin forretning, da hun var syg.

Advokat **E** **H** foreslog på et tidspunkt, at han arbejdede sammen med om udarbejdelsen af testamentet, men det var **D** meget util-freds med.

P var ansat i hendes virksomhed som servitrice, men hun gjorde også rent hos dem, ligesom hun gjorde rent hos **A** og **B**. **P** var **D**'s personlige plejer de sidste tre måneder, han levede.

K har forklaret, at det primært var **C**, som han talte i telefon med. Selv om **D** opfattede det som en "skik" at have særeje, ønskede han at ændre det. Ægteparret var noget pikerede over, at de var blevet sat under ad-ministration af døtrene. Han gennemgik forskellige muligheder. Han gennem-gik også retsvirkningerne af at ophæve ægtepagten, men husker ikke i detaljer, hvad han oplyste. Han husker derfor ikke, hvad han forklarede om retsstillin-gen, hvis **C** døde først. Han rådgav først mere i detaljer om ægtepagten ved en senere lejlighed. I første omgang koncentrerede de sig om testamentet og om ophævelsen af den administrationsordning, som døtrene havde iværksat. Da det var et ægtepar, der rettede henvendelse til ham, og da de havde fælles in-teresser, gav det ikke mening at drøfte yderligere advokatinddragelse.

Det var naturligt, at den efterlevende ægtefælle skulle have indboet. Sådan ple-jer det at være. De drøftede ikke successionsrækkefølgen. Notaren blev bestilt samme dag, som notarforretningen fandt sted. Pensionsordningerne blev drøf-tet i forbindelse med modtagelsen af årsopgørelserne. Han lavede en begunsti-

gelsesindsættelse og fik senere nogle papirer fra banken, hvor han kunne se, at fuldmagten til døtrene var underskrevet en uge efter, at D fik blodproppen. Det vidste han således ikke under det første møde med ægteparret. Han har ikke haft noget med indfrielsen af lånet i huset at gøre.

Han var bekendt med, at D havde anvendt advokat E, som advokat. Forevist brev af 10. september 2015, side 1, sidste afsnit, fra ham til Statsforvaltningen, har vidnet forklaret, at indholdet af brevet var afstemt med C. Han har ikke skrevet noget, der ikke har været forelagt ægteparret. Foreholdt samme brev, side 2, 2. afsnit, har vidnet forklaret, at han af ægteparret fik oplyst, at de ikke kunne få lov til at oprette et testamente uden, at døtrene skulle godkende det.

Under det første møde med D og C oplyste D, at døtrene havde fået 10 mio. kr. hver. Han var meget glad for sine døtre.

E har forklaret, at ægtepagten retteligt blev oprettet den 2. november 2009 og ikke som anført i byrettens dom i 2019.

C havde ved ægteskabets indgåelse en kassekredit. Han deltog i den anledning i et møde i banken sammen med C og D. D ville ikke betale C's gæld.

De dokumenter, der blev oprettet ved ægteskabets indgåelse, var ikke "foreløbige", idet det var meningen, at D's indgåelse af ægteskab ikke skulle have økonomiske konsekvenser.

Da D blev indlagt i forbindelse med blodproppen, besøgte han ham på hospitalet. D ønskede, at døtrene skulle tage sig af økonomien. B og A var ikke til stede. Han udfærdigede derefter fuldmagten.

Foreholdt mail af 17. oktober 2013 fra vidnet til C, har vidnet forklaret, at D var nervøs for, at C ville bruge millionen for hurtigt. D havde ikke stor tiltro til C's økonomiske evner. Der var i forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til testamente en del uenighed/drøftelser om indboet. Det var hans indtryk, at der var enighed om de øvrige bestemmelser. D havde skabt sig et problem, idet han havde lovet døtrene, at ægteskabet ikke skulle betyde noget økonomisk, samtidig med at han gerne ville sikre C. Det blev aldrig drøftet at ophæve særejet.

Den 13. december 2013 skulle de drøfte udarbejdelsen af testamentet. Han så D gennem dørsprækken, men han talte ikke med ham. Han havde ikke fået oplyst, at mødet var aflyst. Han har aldrig modtaget mailen af 12. december 2013 fra C.

Han har ikke kontaktet D efter, at advokat K forbød ham at tage kontakt. Han frygtede at få en advokatnævns sag på halsen, selv hvis han kun kontaktede D rent privat.

D og C havde kun én fælleskonto, og det blev aldrig drøftet, at C skulle stå som ejer af sommerhuset.

Forevist mail af 13. november 2013 fra advokat J, hvoraf det fremgår, at advokaten som alternativ foreslår, at C skulle arve 2,5 mio. kr., har vidnet forklaret, at han ikke drøftede forslaget med D, selv om det fremgår, at det var i overensstemmelse med D's ønske. På det tidspunkt foregik kommunikationen med D via C's mail. Han husker ikke, om han har drøftet forslaget med døtrene, eller om han har videresendt mailen til dem. Det var det, som han ville drøfte med D og C under det møde, som blev aflyst. Det var ikke i overensstemmelse med det, som han tidligere havde drøftet med D. Han husker ikke, om det har været drøftet, om C skulle arve sommerhuset, men det helt centrale var, at C skulle have mulighed for at beholde sommerhuset. Foreholdt, at det af det første udkast til testamente fremgår, at C skulle arve sommerhuset mod udstedelse af pantebreve, har vidnet fastholdt, at han ikke husker nærmere herom. Det er rigtigt, at det tog lang tid at få testamentet på plads, men det skyldtes en masse uvigtige drøftelser om indbo.

Z har forklaret, at han har været revisor for D. I maj 2015 deltog han sammen med sin kollega O i et møde med D og C. De ville have en opgørelse over, hvordan deres økonomi så ud, når D afgik ved døden. De lavede et udkast til opgørelse og sendte den til D's bogholder N, der videresendte den til C.

Det var meningen, at opgørelsen skulle gennemgås på et møde, men mødet blev aflyst på grund af D's sygdom, og der blev aldrig arrangeret et nyt møde. Han ved ikke, om andre har gennemgået udkastet til opgørelsen med C og C. De havde fået testamentet udleveret, og de fik hos advokat K bekræftet, at de havde forstået testamentet rigtigt.

Anbringender

Parterne har ud over det, der er anført under den supplerende sagsfremstilling, i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

Sagen angår for landsretten spørgsmålet om, hvorvidt det gensidige testamente og dermed også det i testamentet tilbagekaldte gensidige arveafkald, som D og C underskrev for notaren den 4. december 2013, er

ugyldigt efter arvelovens § 75. Sagen angår endvidere spørgsmålet om, hvorvidt arveafkaldet, et tillæg af 20. december 2013 til en ægtepagt om ophævelse af særeje, en begunstigelssindsættelse i en pensionsopsparing underskrevet af **D** den 4. februar 2014, gentaget den 3. december 2014, og en gave-ægtepagt om overdragelse af en ejendom underskrevet af **D** den 13. april 2015 er ugyldige i medfør af aftalelovens § 31 eller § 33.

D og **C** mødte hinanden i 2006 og blev gift i 2009. I forbindelse med ægteskabets indgåelse blev der etableret fuldstændigt særeje og meddelt gensidige arveafkald. **D** havde tidligere i forbindelse med et generationsskifte i sin virksomhed tilgodeset sine døtre, **A** og **B**, med betydelige økonomiske midler.

C har forklaret, at hun og **D** var utilfredse med, at de efter **D**'s blodprop i september 2012 oplevede at være sat under administration, idet døtrene i henhold til en fuldmagt formuleret af **E** og underskrevet af **D**, ca. en uge efter, at han fik en blodprop, havde overtaget **D**'s økonomi. Dette støttes blandt andet af, at **D**'s revisor, **N**, har forklaret, at **D** syntes, at det var underligt, at **A** havde overtaget økonomien. Samme vidne har videre forklaret, at det var af stor betydning for **D**, at **C** kunne fortsætte sin levevis efter hans død.

I december 2013 kontaktede ægteparret advokat **K** med henblik på udarbejdelse af et testamente, idet **D** ønskede at tilgodesætte **C** i tilfælde af sin død. Forinden havde tre andre advokater, herunder advokat **E**, der tidligere havde været samlevende med **D**'s datter, **B**, og advokat **J** foreslået forskellige formuleringer af et testamente.

Advokat **J** har forklaret, at hun hurtigt fornemmede, at der var mere end to parter i sagen, at døtrene blandede sig, og at det var dem, man ventede på. Hun har videre forklaret, at hun fandt ud af, at det udkast til testamente, der var udarbejdet af **E**, ikke var i overensstemmelse med det, som **D** og **C** ønskede, at hun begyndte at få en dårlige fornemmelse, at hun foreslog, at de henvendte sig til en læge og fik dokumentation for, at **D** kunne oprette testamente, men at hun ikke selv var i tvivl om, at det kunne han godt.

K har forklaret, at **D** i december 2013 var "krystalklar", og at han i forbindelse med de økonomiske dispositioner oplyste **D** om retsvirkningerne af dispositionerne.

Retsvirkningerne af de samlede økonomiske dispositioner, som **D** foretog i 2013-2015, var, at **C** ikke blev stillet væsentligt anderledes, end en efterlevende ægtefælle er stillet efter loven. Det bemærkes herved, at døtrene i henhold til en begunstigelsesindsættelse skulle modtage halvdelen af **D**'s pensionsopsparing, der efter det oplyste i sig selv udgjorde et betydeligt millionbeløb.

Uanset, at **D** efter de helbredsmæssige oplysninger utvivlsomt har været svagelig efter blodproppen, og at der som følge heraf opstod et vist afhængighedsforhold til **C**, er der på den ovenfor anførte baggrund og efter en samlet vurdering af de i øvrigt foreliggende oplysninger ikke grundlag for at antage, at de testamentariske bestemmelser, herunder tilbagekaldelsen af det gensidige arveafkald, er fremkaldt ved utilbørlig påvirkning af **D**, jf. arvelovens § 75. Det er af de samme grunde heller ikke bevist, at de øvrige økonomiske dispositioner, som **D** foretog til fordel for **C**, er ugyldige efter aftalelovens § 31 eller § 33.

Landsretten stadfæster derfor byrettens dom i det omfang, den er anket.

Efter sagens udfald skal **A** og **B** i sagsomkostninger for landsretten betale 375.000 kr. til Statskassen. Beløbet er til dækning af udgifter til advokat inkl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til sagens omfang og forløb og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal **A** og **B** inden 14 dage betale 375.000 kr. til Statskassen. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.